

**КП „ВОДОВОД“ а.д. ПРЊАВОР
Живојина Прерадовића бб
Прњавор**

**ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
за период 01.01.2013. – 31.12.2016. године**

Прњавор, фебруар 2017. године

1. УВОД

Извршавајући своју улогу јавног комуналног предузећа, КП „Водовод“ а.д. Прњавор се, у посматраном периоду, бавило:

- захватањем, производњом и дистрибуцијом воде;
- одржавањем функционалности елемената система водоснабдијевања и одводње отпадних вода;
- прикључивањем корисника на постојећу водоводну и канализациону мрежу;
- проширивањем водоводне мреже на приградска насеља;
- реконструкцијом постојећих и изградњом нових водоводних капацитета;
- пружањем других услуга из домена својих надлежности и оспособљености;

Овај извјештај о пословању предузећа се односи на период од четири године, односно на мандатни период садашњих Управе и Надзорног одбора, а има за циљ да прикаже затечено стање у предузећу на почетку периода, упоредне резултате пословања по годинама у току периода, те стање у предузећу на крају овог периода, односно мандата.

2. ЗАТЕЧЕНО СТАЊЕ НА ПОЧЕТКУ ПЕРИОДА

Затечено стање у предузећу на почетку овог мандатног периода било је јако лоше, а може се сагледати кроз неколико слиједећих основних параметара:

- Финансијски резултат пословања предузећа;
- Обавезе предузећа;
- Потраживања предузећа;
- Квалитет воде која се испоручује корисницима;
- Стање возила, машина и других средстава и опреме за обављање дјелатности;
- Стање водоводне и канализационе мреже и других објеката.
- Број и структура радника;

2.1. Финансијски резултат пословања

Финансијски резултат пословања предузећа на крају 2012. године је био негативан, односно предузеће је пословање у овој години завршило са губитком од 432.901,67 КМ.

С обзиром да је пословање предузећа и у претходне четири (4) године било негативно, затечен је акумулирани губитак од 1.314.797 КМ.

2.2. Обавезе предузећа

Затечене су неизмирене обавезе предузећа, закључно са 31.12.2012. године, у укупном износу од око 1.900.000 КМ, од чега су:

- обавезе по кредитима око 220.000 КМ,
- обавезе по основу утрошене електричне енергије око 800.000 КМ укључујући и припадајуће камате,
- обавезе по основу пореза и доприноса на лична примања радника око 300.000 КМ,
- обавезе по основу водног доприноса, око 250.000 КМ,
- обавезе према разним добављачима, око 330.000 КМ.

2.3. Потраживања предузећа

Затечена су потраживања од купаца воде и услуга одводње отпадних вода у износу од око 370.000 КМ, као и потраживања од фактурисаних услуга у износу од око 47.000 КМ. Ова потраживања су била са различитим временом истекле валуте за плаћање.

2.4. Квалитет воде која се испоручује корисницима

Затечен је јако лош квалитет воде која је испоручивана корисницима, са вриједностима параметара који су испод оних који одговарају техничком квалитету воде. Као потврда оваквог стања воде која је испоручивана корисницима служи податак да је у току 2012. године само 10% од испитиваних

узорака воде било исправно. Сличан квалитет воде био је и у претходним годинама периода 2008-2012. година.

2.5. Стање возила, машина и других средстава и опреме за обављање дјелатности

Техничко стање возила, машина и других средстава и опреме за обављање дјелатности било је лоше, јер су исти били изнад дозвољене просјечне старости, са високим степеном искориштености и евидентним кваровима и недостацима.

2.6. Број и структура радника

Затечено је 50 радника са уговором на неодређено вријеме, а 3 радника са уговором на одређено вријеме, иако тадашњи обим послова није захтијевао оволики број радника.

Очито је било да је добар број радника радни однос заснивао према политичким и другим препорукама, а не због стварне потребе за ангажовањем истих.

То је узроковало ситуацију да је било доста радника који према својој стручној спреми и оспособљености не задовољавају потребе радног мјеста на које су распоређени.

2.7. Затечено стање водоводне и канализационе мреже и других објеката

Затечена је дистрибутивна водоводна мрежа за снабдијевање корисника у граду и приградским насељима у дужини од око 140.000 метара, од чега је највећи дио старији више од 30 година.

Због своје старости и дотрајалости били су чести кварови и прекиди у водоснабдијевању, а највећи проблем представљали су кварови на потисном цјевоводу од Фабрике воде Кремна до базена Цер, како у техничком, тако и у финансијском смислу.

Поред овог, значајне проблеме и сметње у испоруци воде узроковала су и честа пуцања азбестно-цементних цјевовода, којих укупно у мрежи има око 13.000 метара.

Фабрика воде Кремна радила је са доста недостатака, како у техничком, тако и у смислу технолошког процеса производње воде, што се директно одражавало на квалитет воде која се испоручивала корисницима.

Затечена је канализациона мрежа у дужини од око 40.000 м на коју је прикључено само 60% корисника водоводне мреже, док за остале кориснике нема техничких могућности прикључка, а њено стање је са доста критичних тачака у смислу проходности и пријемног капацитета.

3. ИДЕНТИФИКАЦИЈА УЗРОКА ЛОШЕГ СТАЊА И НЕГАТИВНОГ ПОСЛОВАЊА

Управа и Надзорни одбор су извршили идентификацију неколико основних узрока лошег стања и негативног пословања, а то су:

- Ниска, економски неоправдана цијена воде;
- Ненаплаћена потраживања предузећа из ранијег периода;
- Високи трошкови производње воде;
- Велики губици воде у водоводном систему;
- Високи трошкови одржавања ВиК мреже;
- Нерационалан број запослених;
- Нерационално располагање финансијским и другим ресурсима предузећа;
- Неријешен статус језера Дренова;
- Недостатак опреме, возила и машина за обављање дјелатности.

3.1. Ниска, економски неоправдана цијена воде

Од оснивања предузећа 2002. године па до јуна 2005. године цијена воде по јединици мјере је била 0,30 КМ и као таква није била довољна да заједно са другим приходима предузећа обезбиједи приходе који покривају све неопходне расходе предузећа.

У јуну 2005. године предузеће је добило сагласност надлежног органа општине за повећање цијене воде на 1,00 КМ, што је уз додатне мјере рационализације одређених трошкова давало могућност да предузеће оствари баланс прихода и расхода.

Увођењем пореза на додату вриједност (ПДВ) од 01.01.2006. године, цијена воде са ПДВ-ом остаје на истом нивоу што практично значи да је тада предузеће остало без дијела прихода у износу за вриједност ПДВ-а.

У априлу 2008. године нови Надзорни одбор доноси одлуку да се цијена воде смањи на 0,80 КМ са урачунатим ПДВ-ом.

Надзорни одбор је ову одлуку донио иако су економски параметри указивали да ће таква мјера произвести губитке за предузеће и без препоруке Управе предузећа.

Приликом доношења ове одлуке представник ситних акционара у Надзорном одбору није подржао ову одлуку, управо из економских разлога.

Да је ова одлука била погрешна и да је очито служила у неке друге сврхе потврђује и сам Надзорни одбор који већ почетком 2009. године тражи сагласност начелника општине за повећање цијене воде.

Истовремено Надзорни одбор, без сагласности начелника општине, подиже цијену канализације и таксе на одржавање водомјера како би био надомјештен дио прихода изгубљен смањењем цијене воде. Сагласност начелника општине за ово поскупљење је добијена тек 2011. године.

Поред захтјева за повећање цијене воде упућеног почетком 2009. године, начелнику општине су исти захтјеви упућени и 29.06.2009. године, 25.12.2009. године, 07.02.2011. године, 01.04.2011. године, 20.07.2011. године, 15.12.2011. године.

На све захтјеве начелник је одговорио негативно.

Према Методологији за формирање цијене воде у водоводним системима Републике Српске, цијена воде се израчунава тако што се укупни трошкови предузећа на годишњем нивоу стављају у однос са укупно произведеном водом на годишњем нивоу.

Примјеном ове формуле на КП „Водовод“ АД Прњавор, узимајући у обзир стање закључно са 31.12.2012. године, цијена воде би морала бити 1,43 КМ/м³ без урачунатог ПДВ-а. Узимајући у обзир просјечно стање из периода 2008 – 2012 година, просјечна цијена воде би била 1,24 КМ/м³ без ПДВ-а.

Ова калкулација не узима у обзир губитке у мрежи, а ако би се исти укалкулисали цијена воде би била много већа.

Користећи податак да је, у периоду од када је цијена воде снижена, просјечна годишња количина фактурисане воде за домаћинства била око 510000 м³ и множећи ову количину са разликом између важеће цијене (0,68 КМ) и просјечне економски оправдане цијене (1,24 КМ), долази се до податка да је предузеће по основу неекономске цијене воде имало мањак прихода у просјеку годишње око 285.000 КМ.

Ако се посматра само мањак прихода на основу снижења цијене воде са 1,00 КМ на 0,80 КМ по 1 м³, онда се може рећи да је по том основу оствариван мањак прихода у просјеку годишње око 100.000 КМ.

Поред мањка прихода по основу неекономске цијене воде за домаћинства, предузеће је имало мањак прихода и по основу цијене воде за привредне субјекте.

Како просјечна годишња потрошња воде привредних субјеката износи око 100000 м³ и како је цијена воде за привредне субјекте двоструко већа у односу на домаћинства, долазимо до податка да је предузеће по овом основу имало мањак прихода, у просјеку годишње од око 110.000 КМ.

Ако се посматра само последње снижење цијене воде за привредне субјекте онда мањак прихода предузећа по овом основу износи око 40.000 КМ, у просјеку годишње.

Укупни мањак прихода по основу нереалне цијене воде за домаћинства и привредне субјекте износио је око 400.000 КМ, просјечно на годишњем нивоу.

Укупни мањак прихода по основу последњег снижења цијене воде за домаћинства и привредне субјекте износио је око 145.000 КМ, на годишњем нивоу.

3.2. Ненаплаћена потраживања предузећа из ранијег периода

Закључно са 31.12.2012. године потраживања предузећа су износила 373.027,49 КМ, од чега су око 300.000 КМ потраживања из ранијег периода, а разлика потраживања односи се на задужење купаца за децембар 2012. године.

У предходном периоду потраживања предузећа су се кретала како слиједи:

- 2008. година.....387.799,30 KM;
- 2009. година.....424.831,72 KM;
- 2010. година.....403.831,73 KM;
- 2011. година.....405.553,90 KM;
- 2012. година.....373.027,49 KM;

У просјеку годишња потраживања предузећа су била око 399.000 KM.

Ако се искључи текуће задужење последњег мјесеца у години онда су просјечна годишња потраживања предузећа из ранијег периода била око 300.000 KM.

Са аспекта рочности ових потраживања, око 45.000 KM просјечно годишње су старија од 3 године и у погледу наплате путем утуживања купаца су ненаплатива.

На наплативости осталог дијела потраживања путем утуживања, у периоду од 2008. године до 2012. године, утужени су купци за износ од око 20.000 KM, од чега је наплаћено око 11.000,00 KM.

Поред утуживања кориштене су и мјере искључивања корисника са водоводне мреже које су дале значајне резултате у наплативости потраживања, али се оне због различитих околности врло ријетко примјењују.

С обзиром на обим прихода предузећа, овај обим потраживања представља велики терет предузећу и директно утиче на негативно пословање.

3.3. Високи трошкови производње воде

Због лошег квалитета сирове воде, технолошки процес прераде воде подразумијева употребу већих количина одређеног репроматеријала, чија цијена је доста висока

Поред великих трошкова за репроматеријал, производњу воде оптерећују и велики трошкови за електричну енергију, а нису занемариви ни трошкови за контролу квалитета воде који су у директној вези са трошковима производње воде.

У периоду од 2007. до 2012. године просјечно је годишње за репроматеријал трошено око 80.000 KM, уз напомену да од друге половине 2008. године, нису кориштене довољне количине репроматеријала, чиме су аутоматски смањивани и трошкови.

Употребом оптималних количина репроматеријала, а с обзиром на садашње цијене, долазимо до податка да за трошкове репроматеријала треба обезбједити око 100.000 KM.

У истом периоду просјечно је годишње за потрошњу електричне енергије трошено око 60.000 KM.

За одржавања електормашинске опреме на Фабрици за прераду воде, годишње се у просјеку троши око 10.000 KM.

За набавку горива за рад агрегата приликом нестанка електричне енергије, просјечно је годишње трошено око 1.500 литара горива, што је у просјеку око 3.000 KM.

За контролу квалитета воде, просјечно је годишње трошено око 40.000 KM.

За све трошкове у производњи воде, у наведеном периоду, издвајано је у просјеку годишње око 193.000 КМ, што је велико оптерећење у погледу наших укупних прихода.

3.4. Велики губици воде у водоводном систему

Укупни губици воде у систему водоснабдијевања у годишњем просјеку износили су око 46,00 % од укупно произведене воде.

Процјена је да је половина губитака настајала на потисном цјевоводу Фабрика воде – резервар Цер, а половина на осталом дијелу система водоснабдијевања.

У периоду од 01.01.2006. године до 31.12.2012. године губитак воде је износио 3.691.308 м³ или у просјеку годишње 527.330 м³, што је 16,71 литара у једној секунди.

Ако изгубљену количину воде ставимо у однос са трошковима производње воде добијамо вриједност губитака, за коју би трошкови у производњи воде били мањи да тих губитака нема.

До те вриједности долазимо тако да укупне просјечне годишње трошкове у производњи дијелимо са укупном просјечном количином произведене воде на годишњем нивоу, а добијену вриједност множимо са количином изгубљене воде (193.000 КМ : 1.128.892 м³ = 0,17 КМ x 527.330 м³ = 90.154,00 КМ).

Дакле, због високог процента губитака у систему водоснабдијевања, трошкови производње воде су били драстично увећани за око 90.000 КМ на годишњем нивоу, што је директно утицало и на укупне трошкове предузећа и негативно пословање.

3.5. Високи трошкови одржавања ВиК мреже

С обзиром да је водоводна и канализациона мрежа у просјеку старија више од 30 година, трошкови њеног одржавања су били доста високи.

Укупни годишњи трошкови одржавања водоводне и канализационе мреже са потрошњом горива и одржавањем возила и машина, који су у функцији одржавања, у просјеку су износили око 175.000 КМ, што је представљало велико оптерећење с обзиром на укупне приходе предузећа.

3.6. Нерационалан број запослених

У тренутку формирања на издвојеној имовини ОДЈКП „Парк“ Прњавор, предузеће је имало 36 радника.

У периоду од 2002. до 2007. године запослено је 12 нових радника на неодређено вријеме, а на одређено вријеме радило је 8 радника. У истом периоду предузеће су напустила 2 радника на основу споразумног раскида Уговора о раду, а један је пензионисан.

У периоду од 2008. – 2012. године запослено је 15 нових радника на неодређено вријеме, а на одређено вријеме радило је 9 радника. У истом периоду предузеће су напустила 2 радника на основу споразумног раскида Уговора о раду, а 5 радника је пензионисано.

Био је евидентан вишак радника, до кога је дошло у периоду од 2008 – 2012 године, када су радници запошљавани иако за то није било потребе. Предузеће економски није могло да носи тај терет, што је један од разлога стварања губитака у предузећу.

Тадашњом систематизацијом радних мјеста било је предвиђено је 48 радника, а у предузећу су радила 53 радника.

С обзиром на тадашњи обим послова у предузећу, оптимални број радника би био око 40.

Имајући у виду да обавезе предузећа према сваком запосленом, у просјеку износиле око 12.000,00 КМ на годишњем нивоу, може се закључити да су издвајања предузећа за непотребно запослене раднике у периоду 2008-2012. година износила од око 60.000 КМ до око 160.000 КМ годишње или у просјеку око 100.000, што је значајно утицало на акумулирање губитака предузећа

3.7. Нерационално располагање финансијским и другим ресурсима предузећа

На основу анализе расхода у периоду од 2008. до 2012. године, долази се до процјене да су трошкови потрошње горива, трошкови електричне енергије, одржавања возила и машина, одржавања ВиК мреже, набавке канцеларијског материјала и опреме, набавке резервних дијелова, трошкови репрезентације, трошкови службених путовања, трошкови телефона и трошкови рекламе и пропаганди већи од оптималних потреба за око 35.000 КМ, просјечно на годишњем нивоу.

Непотребно увећање ових трошкова настало је због непотпуног поштовања процедура према Закону о јавним набавкама, недостатка одговарајућих интерних контрола у предузећу, неадекватних интерних евиденција о набавкама и утрошку средстава за рад, домаћинског односа према ресурсима предузећа и несавјесног и неодговорног управљања процесима пословања од стране одговорних лица и органа предузећа.

Поред ове врсте нерационалног трошења, било је улагања одређених средстава предузећа у реализацију Пројекта водоснабдијевања Повелич, без одлука Надзорног одбора и без закључених уговора о раду са извршиоцима послова.

Укупно је у реализацију Пројекта водоснабдијевања Повелич предузеће тада уложило око 100.000 КМ. С обзиром на неповољну финансијску ситуацију предузећа, издвајање ових средстава додатно је отежало положај предузећа. Наведеним средствима финансиране су и неке обавезе које нису у надлежности предузећа, нити су у складу са раније потписаним актима везаним за реализацију Пројекта водоснабдијевања Повелич. Под овим се прије свега подразумијева исплата штета насталих приликом извођења радова на Пројекту водоснабдијевања Повелич, у висини од око 37.000 КМ.

3.8. Неријешен статус језера Дренова

Акумулационо језеро Дренова предузеће користи као водозахват сирове воде, а исто је настало изградњом бране на ријеци Вијаци 1976. године, ради заштите од поплава.

Предузеће је обављало послове одржавања и обезбјеђења језера од момента оснивања на издвојеној имовини ОДЈКП „Парк“ Прњавор, 2002. године.

На одржавању и обезбјеђењу радила су 4 радника.

Трошкови одржавања и примања радника на годишњем нивоу износила су око 60.000 КМ.

До избијања ратних дејстава обезбјеђење и одржавање објекта брана Дренова вршила је ООУР за грађење и одржавање водопривредних и хидрограђевинских објеката „Посавина“ из Оцака.

Након избијања ратних дејстава, Извршни одбор Општине Прњавор је 11.06.1992. године привремено повјерио одржавање акумулације Дренова Комуналном предузећу „Парк“ Прњавор, што је регулисано уговорима о текућем одржавању и функционисању објекта, закљученим између Регионалног водопривредног друштвеног фонда Бања Лука и ЈКП „Парк“ Прњавор и између Скупштине општине Прњавор и Регионалног водопривредног друштвеног фонда Бања Лука.

Како ни фонд ни СО Прњавор нису измиривали обавезе преузете наведеним уговорима у периоду од 1992. до 1998. године комунално предузеће „Парк“ Прњавор се обратило Извршном одбору општине Прњавор са захтјевом да се у складу са Законом о водама рјеша питање одржавања водопривредног објекта брана Дренова.

Након подношења овог захтјева постигнут је договор о финансирању између Дирекције за воде, Скупштине општине Прњавор и комуналног предузећа „Парк“ Прњавор којим је договорено да средства за одржавање објекта обезбјеђују на следећи начин:

- Дирекција за воде 50 %;
- Скупштина општине Прњавор 25 %;
- Комунално предузеће „Парк“ Прњавор 25 %.

Дирекција за воде је своју обавезу из договора измирила за 1999. и 2000. годину, а Скупштина општине Прњавор своје обавезе није измиривала. Након тога своје обавезе престала је да измирује и Дирекција за воде.

Борбу за рјешавање статуса језера Дренова, од 2002. године, наставља Комунално предузеће „Водовод“ Прњавор.

У том смислу предузеће се обраћа свим релевантним општинским и републичким органима о чему постоји уредна документација, а одржано је и неколико састанака на различитим нивоима.

Све то није дало жељене резултате, тако да је терет одржавања и обезбјеђења језера Дренова и даље носило КП „Водовод“ АД Прњавор, иако исто формално-правно није имало ту обавезу.

3.9. Недостатак опреме, возила и машина за обављање дјелатности

Раније је већ поменуто да су постојећа возила, машине и опрема били у дотрајалом стању.

За отклањање кварова на водоводној и канализационој мрежи као и за неке друге послове везане за водоснабдијевање, у недостатку одговарајуће опреме и машина, предузеће је ангажовало подизвођаче радова. Вриједност радова које су изводили подизвођачи износила је у просјеку годишње око 10.000 КМ.

Због недостатка одговарајуће опреме и машина, предузеће није било у могућности да изводи инвестиционе радове већег обима, како у оквиру предузећа, тако и за друге инвеститоре.

Предузеће би, уз одговарајућу опремљеност, могло остваривати додатни приход и на тај начин утицати на позитивно пословања.

4. УТВРЂИВАЊЕ МЈЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА ПОБОЉШАЊЕ ФУНКЦИОНИСАЊА И ПОСЛОВАЊА

Управа предузећа и Надзорни одбор утврдили су неколико мјера за побољшање функционисања и пословања предузећа, а које се могу подијелити на приоритетне и остале мјере, како слиједи.

4.1. ПРИОРИТЕТНЕ МЈЕРЕ

Потребно је одмах предузети следеће мјере:

- Рационализација трошкова пословања;
- Активности на наплати потраживања предузећа из ранијег периода;
- Систематизација, реорганизација и рационализација радних мјеста;
- Повећање цијене воде на економски оправдану цијену.
- Поправак квалитета воде која се испоручује корисницима

4.1.1. Рационализација трошкова пословања

Неопходно је предузети све мјере и активности на смањењу свих трошкова пословања, а који не угрожавају основну функцију предузећа.

То се посебно односи на следеће трошкове:

- трошкови потрошње горива,
- трошкови електричне енергије,
- трошкови одржавања возила и машина,
- трошкови одржавања ВиК мреже,
- трошкови набавке канцеларијског материјала и опреме,
- трошкови набавке резервних дијелова,
- трошкови репрезентације,
- трошкови службених путовања,
- трошкови телефона,

- трошкови рекламе и пропаганди;
- трошкови топлог obroка радника.

Употреба возила и машина мора бити ограничена искључиво за неопходне потребе предузећа у одржавању ВиК мреже.

Службена путовања морају бити ограничена само на неопходна, а за ту сврху користити комбиновано возило Цитроен Берлинго.

Потрошња електричне енергије мора бити само у функцији најнужнијих потреба предузећа.

Кориштење властитог возила у службене сврхе биће сведено на нужну мјеру.

У одржавању водоводне и канализационе мреже, отклањати само неопходне кварове, а у санацији истих рационално користити возила, резервне дјелове и опрему.

Трошкови канцеларијског материјала и кориштења телефона биће сведени само на нужне.

Трошкови репрезентације морају бити сведени само на нужне и неизбјежне.

Трошкова рекламе и пропаганде неће бити.

У смислу реализације ових уштеда потребно је увести нове, а постојеће интерне контроле набавки и утрошка средстава за рад, као и употребе возила и машина, подићи на виши ниво.

Такође, морају се успоставити све врсте интерних евиденција набавки и потрошње средстава за рад, као и употребе возила и машина, које обезбјеђују потпуну одговорност лица која располажу средствима.

Ове евиденције истовремено треба да обезбиједу спречавање евентуалних злоупотреба.

Процјена је да би се наведеним мјерама рационализације расходи предузећа смањили за 35.000 до 50.000 КМ, на годишњем нивоу.

Поред наведених уштеда, значајне уштеде могу се направити и по основу увођења другачијег начина исплате топлог obroка радницима, а да притом исти не буду оштећени у погледу висине средстава која сада примају као топли оброк.

Уговарањем топлог obroка са неким угоститељским субјектом у висини од 77,00 КМ по раднику мјесечно, на овај износ не би било обавезе плаћања пореза и доприноса, чиме би предузеће остварило уштеду од 50,00 КМ по раднику мјесечно. На годишњем нивоу та уштеда би износила 600,00 КМ по раднику или око 30.000 КМ за све раднике.

Разлика средстава до садашњег износа топлог obroка, у износу од 83,00 КМ била би додата на плате радника.

Заједно са предходно описаним уштедама, предузеће на годишњем нивоу може смањити расходе пословања и до 80.000,00 КМ.

4.1.2. Активности на наплати потраживања предузећа из ранијег периода

У циљу наплате потраживања предузећа из ранијег периода која се у највећем дијелу односе на потраживања од физичких и правних лица по основу потрошње воде и прикључака на ВиК мрежу, предузети следеће расположиве мјере:

- Искључења са водоводне мреже у складу са законским прописима и правилником предузећа;
- Утуживање у складу са законским прописима.

Процјена је да би се наведеним мјерама могло наплатити потраживања из ранијег периода, око 50.000 КМ на годишњем нивоу.

4.1.3. Систематизација, реорганизација и рационализација радних мјеста

У циљу што боље организације рада у предузећу и рационализације радних мјеста, потребно је урадити нову систематизацију радних мјеста која треба да обезбиједи ефикасан рад свих служби предузећа са оптималним бројем радника.

Евидентно је да у предузећу постоји презапосленост (вишак радника), а с обзиром на тешку финансијску ситуацију предузећа, биће нужно проглашење технолошког вишка радника, у складу са одговарајућим Правилником и законским прописима.

Сагледавајући обим послова у предузећу и користећи искуства других водоводних предузећа која раде у сличном обиму послова, долази се до податка да је за нормално функционисање предузећа довољно око 40 радника.

Имајући у виду да тренутно у предузећу ради 50 радника на неодређено и 3 радника на одређено вријеме, новом систематизацијом и Правилником о проглашењу технолошког вишка, број радних мјеста и радника биће значајно смањен.

Рационализацијом броја радника на оптимални број предузеће би смањило своје расходе за око 180.000 КМ на годишњем нивоу.

4.1.4. Повећање цијене воде на економски оправдану цијену

У дијелу овог извјештаја који се односи на основне узроке лошег стања и негативног пословања предузећа, поменута је Методологија за формирање цијена воде у водоводним системима РС.

По тој методологији просјечна цијена воде у односу на показатеље из периода 2008 – 2012 година била би 1,24 КМ/м³ без ПДВ-а, а у односу на показатеље из 2012. године цијена воде би била 1,43 КМ/м³ без ПДВ-а.

Рачунајући са смањењем трошкова у 2013 години, које смо предходно навели и смањењем неких других трошкова као што су трошкови камата и трошкови исплата штета, долазимо до цијене воде од 1,15 КМ/м³ без ПДВ или 1,34 КМ/м³ са ПДВ-ом.

Ове цијене се односе на потрошњу воде за домаћинства, док је цијена воде за привредне субјекте, у досадашњој пракси била двоструко већа.

Примјеном нових цијена предузеће би остварило додатне приходе на годишњем нивоу у износу од око 300.000 КМ и то:

- од домаћинстава.....око 210.000 КМ,
- од привредних субјеката.....око 90.000 КМ.

Нова цијена воде би обезбједила да предузеће послује без губитака од момента њене примјене, а за санацију губитака и обавеза из ранијег периода и за евентуално улагање у потребну реконструкцију и проширење мреже, било би потребно додатно повећање цијене воде за око 0,25 КМ/м³, под условом да се предузеће кредитно задужи са роком отплате кредита од најмање 10 година.

Ово повећање цијене треба планирати као постепено у наредном периоду од неколико година.

4.1.5. Поправак квалитета воде која се испоручује корисницима

Потребно је одмах, без одлагања, предузети све потребне мјере и радње за поправљање квалитета воде која се испоручује корисницима, са циљем да се исти усклади са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће. У том смислу мора се у потпуности примјењивати прописани технолошки процес у производњи воде, а ангажовање потребних финансијских средстава у те сврхе мора бити приоритет у односу на све остале потребе.

4.2. ОСТАЛЕ МЈЕРЕ

Како би предузеће дошло у позицију да нормално функционише и да послује без губитака, потребно је предузети и следеће мјере:

1. Активности на изналагању могућности санирања нагомиланих обавеза предузећа:

- преговори са Владом РС и Електрокрајином у смислу евентуалне могућности покривања или отписа дјелимичног или потпуног дуговања за утрошену електричну енергију;
- активности на сагледавању могућности кредитног задужења предузећа.

2. Наставак активности на рјешавању статуса језера Дренова, у циљу смањења трошкова предузећа;

3. Набавка опреме за детекцију кварова на мрежи, у циљу смањења губитака воде и трошкова одржавања (из евентуалног кредитног задужења);

4. Ремонт одређеног броја чворишта на систему водоснабдијевања, у циљу смањења губитака воде и трошкова одржавања (из евентуалног кредитног задужења);

5. Дјелимична или потпуна замјена цијеви на дионицама дистрибутивне мреже, посебно на дионицама од азбестно-цементних цијеви, у циљу смањења губитака воде, смањења трошкова одржавања, проширења мреже и повећања прихода (из евентуалног кредитног задужења);

6. Набавка недостајуће потребне опреме за могућност извођења свих радова у изградњи и одржавању водоводне и канализационе мреже, у циљу смањења трошкова одржавања и повећања прихода (из евентуалног кредитног задужења);

7. **Реконструкција потисног цјевовода** Фабрика воде Кремна – базен Цер, у циљу смањења губитака воде и трошкова одржавања (из евентуалног кредитног задужења и других извора финансирања);
8. **Завршетак реализације Пројекта водоснабдијевања Повелич**, под условом да наставак реализације пројекта буде повјерен КП „Водовод“ АД Прњавор, у циљу проширења мреже и повећања прихода (из средстава Општине, из евентуалног кредитног задужења предузећа и из средстава грађана сјеверног дијела Општине Прњавор који се прикључују на мрежу и других извора финансирања).
Завршетком овог пројекта предузеће би добило око 2000 нових потрошача, што у финансијском смислу значи најмање око 300.000 КМ, нето прихода на годишњем нивоу;
9. **Активности на проширењу мреже у приградским насељима**, у циљу повећања прихода (из евентуалног кредитног задужења, средстава грађана, средстава Општине и средстава из других извора финансирања). Проширењем мреже у приградским насељима предузеће би могло добити око 1000 нових потрошача што у финансијском смислу значи око 150.000 КМ, нето прихода на годишњем нивоу.
Ово проширење се односи на насеља у којима већ постоји дио водоводне мреже као и на нова насеља као што су Дренова, Гаљиповци, Горњи Гаљиповци, Мравица, Горња Мравица, дио Доњих Вијачана, дио Штрбаца. За нека насеља постоји већ урађена пројектна документација, а за нека је иста у изради.
10. **Потпуна реконструкција градске дистрибутивне мреже**, у циљу смањења губитака воде и трошкова одржавања (из евентуалних донаторских средстава);
11. **Активности на побољшању услова за рад служби предузећа.**

Наведене мјере и активности су добиле подршку и у Скупштини општине Прњавор, након чега се приступило реализацији истих током пословања, при чему су приоритетне мјере реализоване у потпуности, а остале дјелимично.

5. ЕФЕКТИ ПРЕДУЗЕТИХ МЈЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА ПОБОЉШАЊЕ ФУНКЦИОНИСАЊА И ПОСЛОВАЊА

5.1. ЕФЕКТИ У 2013. ГОДИНИ

У складу са утврђеним мјерама и активностима за побољшање функционисања и пословања предузећа, као и мјерама садржаним у Плану пословања предузећа за 2013. годину, у овој години предузимане су мјере за:

- Смањење трошкова пословања предузећа;
- Повећање прихода предузећа;
- Повећање наплативости потраживања из ранијег периода;
- Измиривање обавеза из ранијег периода.
- Поправак квалитета воде

5.1.1. Смањење трошкова пословања предузећа

Предузете су мјере на рјешавању статуса језера Дренова преко Одјељења за пољопривреду, водопривреду и шумарство Општине Прњавор, са циљем да се предузеће потпуно или дјелимично ослободи трошкова обезбјеђења и одржавања језера, будући да је исто формално правно у надлежности републичких субјеката и Општине Прњавор.

У овом смислу учињене су и двије службене посјете ЈУ Воде РС у Бијељини, од стране наших и представника Општине Прњавор, али још увијек ништа конкретно није договорено, с обзиром да ЈУ Воде РС не прихватају надлежност над овим објектом, у смислу обезбјеђења и одржавања. Рјешавањем овог питања предузеће би било ослобођено трошкова у износу од око 50.000,00 КМ, на годишњем нивоу.

Провођене су мјере на смањењу трошкова репрезентације, службених путовања, канцеларијског материјала, средстава за одржавање хигијене, ХТЗ опреме, горива, одржавања возила и машина, рекламе и пропаганде, личних примања радника, транспортних услуга, електричне енергије и других трошкова, а у складу са Програмом рационализације трошкова предузећа.

Ове мјере дале су значајне ефекте тако да су расходи предузећа по наведеним основима, у 2013. години мањи за око 90.000,00 КМ у односу на 2012. годину.

Уштеде су постигнуте и смањењем броја радника са 50 на 43. Ефекти смањења броја радника почели су од половине јула мјесеца 2013. године. Иначе, отказе уговора о раду добило је 10 радника, али 3 радника су још увијек на платном списку предузећа, јер им радни однос не може престати док су на боловању.

Предузете су и активности на смањењу губитака воде на мрежи које обухватају смањење цурења воде на цјевоводима и откривање нелегалне потрошње воде. Овим мјерама смањили смо производњу воде, а самим тим смо избјегли додатне трошкове у производњи воде од око 22.000,00 КМ.

5.1.2. Повећање прихода предузећа

Крајем маја 2013. године предузећу је достављена сагласност на одлуку Надзорног одбора о повећању цијене воде и канализације, која је у примјени

Повећањем наведених цијена предузеће је остварило додатни приход од око 240.000,00 КМ или 30.000,00 КМ мјесечно, у просјеку. Овај приход је омогућио потписивање репрограма и измирење дуговања из претходних година.

Провођене су активности на повећању обима пословања у смислу пружања додатних услуга у складу са техничким и кадровским могућностима предузећа. У том смислу са Општином Прњавор склопљено је неколико уговора о извођењу различитих радова.

По основу ових радова остварен је додатни приход од око 15.000,00 КМ.

Предузете су активности на проширењу водоводне мреже уз учешће корисника у изградњи, у приградским насељима. По овом основу остварен је приход у износу од око 10.000,00 КМ.

Извршена је регистрација породица погинулих бораца као потрошача у Борачкој згради и истима су испостављени рачуни за потрошњу воде. С обзиром да су ове породице дужи период трошиле воду, а исту нису плаћале јер нису биле регистроване као потрошачи, омогућено им је да своје обавезе измире у ратама. По том основу предузеће је имало приход од око 6.000,00 КМ.

Учешћем у реализацији Пројекта Повелич у дијелу који се односи на водоснабдијевање шест мјесних заједница сјеверног дијела општине Прњавор, предузеће је остварило укупан приход од 240.000,00 КМ.

Укупно, по наведеним основама остварен је приход од око **510.000,00 КМ.**

5.1.3. Повећање наплативости потраживања из ранијег периода

Интензивирани су активности на наплати потраживања из ранијег периода, путем потписивања репрограма, опомена пред искључење, опомена пред утуживање, као и путем самог искључења корисника са водоводне мреже.

По овом основу у протеклом периоду наплаћено је око 60.000 КМ.

Иако је наплаћен дио потраживања из ранијег периода, укупан проценат наплате је опао са 82%, колико је износио у 2012. години, на 80%.

Разлози за пад процента наплате у највећој мјери се налазе у повећању цијена воде и канализације, али једним дијелом и у изостанку континуитета примјене мјера за наплату од стране менаџмента.

5.1.4. Измиривање обавеза из ранијег периода

У вези са дугом за електричну енергију који је закључно са крајем 2012. године са каматама износио око 800.000,00 КМ, а закључно са крајем 2013. године око 900.000 КМ, након неколико усмених разговора са надлежнима из ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бања Лука и надлежног министарства, те неколико писаних обраћања са захтјевом за потписивање репрограма, коначно је Влада РС одобрила репрограм наших дуговања на период од 10 година, уз ослобађање од камата.

По овом репрограму мјесечна рата отплате износила би око 4.000,00 КМ, што уз текуће мјесечно задужење које износи око 7.000,00 КМ, даје укупне мјесечне обавезе по основу електричне енергије у износу од 11.000,00 КМ.

У вези са дугом према Пореској управи РС по основу пореза и доприноса на лична примања радника, због чега су рачуни предузећа били блокирани, Скупштина општине Прњавор је, на захтјев предузећа, донијела одлуку која омогућује давање општинске имовине под хипотеку, као гаранцију за дуг предузећа према Пореској управи РС, чиме је испуњен услов за репрограмирање ових обавеза на период од три године.

Крајем маја 2013. године предузећу је издато рјешење о одгоди плаћања ових пореских обавеза, од стране Министарства финансија РС. По овом рјешењу предузеће је, закључно са 31.12.2012. године, дужно 421.836,85 КМ, од чега је износ главног дуга 309.138,90 КМ, а остатак се односи на припадајуће камате и трошкове поступка принудне наплате.

Наведено дуговање предузеће је дужно измирити у 36 једнаких рата у износу од 11.717,69 КМ. Предузеће редовно измирује ову обавезу, као и текућа задужења.

Са Институтом за јавно здравство РС потписан је Споразум о вансудском поравнању по основу дуговања за испитивање квалитета воде, у износу од 38.049,40 КМ, закључно са 17.05.2013. године.

По овом споразуму наведено дуговање предузеће је дужно измирити у 12 једнаких рата у износу од 3.170,75 КМ, уз обавезу плаћања текућих задужења. Предузеће редовно измирује ове обавезе.

По основу дуговања за водне доприносе и поред настојања да постигнемо договор са Водама РС и избјегнемо блокаду рачуна, рачуни предузећа су били блокирани од 25.05.2013. године до 17.06.2013. године.

По овом основу предузеће дугује укупно 440.350,13 КМ, закључно са 31.12.2012. године. У периоду блокаде са рачуна предузећа скинуто је укупно 47.573,29 КМ од чега се 19.254,77 КМ односи на трошкове принудне наплате, а 28.318,52 КМ односи се на дуг према ЈУ Воде Српске.

Са ЈУ „Воде Српске“ постигнут је споразум по коме смо дужни мјесечно плаћати 3.500,00 КМ на име заосталог дуга, те текућа мјесечна задужења која се у просјеку крећу око 3.000,00 КМ. На основу овог споразума добили смо рјешење о привременој деблокади жиро рачуна предузећа која ће, у случају непоштовања постигнутог споразума, поново бити активирана. Предузеће редовно измирује ове обавезе.

Обавезе према разним добављачима измирују се сукцесивно, по договору са истима, у зависности од расположивих средстава.

По свим наведеним основама измирено је око 243.000,00 КМ обавеза из ранијих година, као и око 770.000,00 КМ текућих задужења по истим основама, што се може видјети и из сљедеће табеле:

РБ	Врста обавезе	Измирене обавезе из ранијих година	Измирена текућа задужења	Укупно
1.	Водни допринос	45.818,52	30.747,00	76.565,52
2.	Порези и доприноси на лична примања	82.023,83	180.704,66	262.728,49
3.	Обавезе по основу испитивања квалитета воде	25.366,00	22.570,80	47.936,80
4.	Остали добављачи у земљи	90.000,00	535.521,22	625.521,22
Укупно:		243.208,35	769.543,68	1.012.752,03

5.1.5. Поправак квалитета воде

Примјеном одговарајућег прописаног третмана сирове воде у технолошком процесу производње воде за пиће, поправљен је квалитет воде и усклађен са Правилником о хигијенском исправношћу воде за пиће. Исправност испитиваних узорака воде је достигла вриједност од 84%, а 2012. године је била само 10%.

5.2. ЕФЕКТИ У 2014. ГОДИНИ

У складу са утврђеним мјерама и активностима за побољшање функционисања и пословања предузећа из 2013. године, као и мјерама садржаним у Плану пословања предузећа за 2014. годину, у овој години предузимане су мјере за:

- рационализацију трошкова пословања предузећа;
- повећање прихода предузећа;
- наплату текућих и потраживања из ранијег периода;
- измиривање текућих и обавеза из ранијег периода;
- одржавање квалитета воде у складу са Правилником;
- откривање и смањење губитака воде у мрежи;
- откривање нелегалне потрошње воде;
- побољшање организационих, техничких и кадровских услова пословања;
- сарадњу са органима општине и другим субјектима локалне заједнице.

5.2.1 Рационализација трошкова пословања предузећа

И током 2014. године предузимане су мјере на рјешавању статуса језера Дренова преко Одјељења за пољопривреду, водопривреду и шумарство Општине Прњавор, са циљем да се предузеће потпуно или дјелимично ослободи трошкова обезбјеђења и одржавања језера, будући да је исто формално правно у надлежности републичких субјеката и Општине Прњавор. Рјешавањем овог питања предузеће би било ослобођено трошкова у износу од око 50.000,00 КМ, на годишњем нивоу.

Провођене су мјере на рационализацији свих трошкова пословања кроз доследно поштовање Закона о јавним набавкама и примјену интерних аката и процедура које су имале за циљ да елиминишу све евентуалне злоупотребе код потреба за набавкама и самих поступака набавки. Већина трошкова пословања је повећана, али је то повећање директна посљедица повећаног ангажовања радника, возила, машина, материјала и других средстава у реализацији пројеката и других радних задатака. Ово се највише односи на реализацију Пројекта Повелич.

5.2.2 Повећање прихода предузећа

Захваљујући повећању цијена воде и канализације предузеће је остварило већи приход по овом основу за око 35.000,00 КМ, у односу на 2013. годину у којој су нове цијене воде и канализације примјењиване само у другој половини године. Очекивано је веће повећање прихода по овом основу, али је оно због евидентне штедње у потрошњи воде изостало.

Провођене су активности на повећању обима пословања у смислу пружања додатних услуга у складу са техничким и кадровским могућностима предузећа. У том смислу са Општином Прњавор склопљено је неколико уговора о извођењу различитих радова.

По основу ових радова остварен је приход од око 10.000,00 КМ. За „БеДеМ МД“ д.о.о. Прњавор извођени су радови у вриједности од око 5.500,00 КМ. За „Caritas“ Сарајево извођени су радови у вриједности од око 9.500,00 КМ. За ГП „Градип“ а.д. Прњавор извођени су радови у вриједности од око 50.000,00 КМ. За „ЕМТелектроинжењеринг“ из Брчког извођени су радови у вриједности од око 8.000,00 КМ.

Предузимане су активности на проширењу водоводне мреже уз учешће корисника у изградњи, у приградским насељима. По овом основу остварен је приход у износу од око 25.000,00 КМ.

Учешћем у реализацији Пројекта Повелич у дијелу који се односи на водоснабдијевање шест мјесних заједница сјеверног дијела општине Прњавор, предузеће је остварило укупан приход од око 350.000,00 КМ.

Укупно, по наведеним основама остварен је приход од око 493.000,00 КМ.

5.2.3 Наплата текућих и потраживања из ранијег периода

Провођене су активности на наплати текућих и потраживања из ранијег периода, путем потписивања репрограма, опомена пред искључење, опомена пред утуживање, као и путем самог искључења корисника са водоводне мреже.

Иако је наплаћен дио потраживања из ранијег периода, укупан проценат наплате је остао на нивоу из 2013. године и износи око 80%. Бољи резултат у наплати потраживања је изостао због неажурности провођења континуираних мјера за наплату, као и због куповне моћи наших корисника.

5.2.4 Измиревање текућих и обавеза из ранијег периода

По основу дуга за електричну енергију који је закључно са 28.02.2014. године износио 971.579,09 КМ, од чега су обрачунате камате износиле 434.710,02 КМ, са ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бања Лука потписан је Уговор о репрограмирању дуга на период од 10 година, уз ослобађање од обрачунатих камата, након измирења дуга по основу главнице.

По овом уговору предузеће отплаћује главницу дуга у износу од 536.869,07 КМ у 120 мјесечних рата, чији је појединачни износ 4.473,91 КМ. Након измирења главнице дуга, наведени износ обрачунатих камата биће отписан. Уз текуће просјечно мјесечно задужење које износи око 6.500,00 КМ, предузеће има укупне мјесечне обавезе по основу електричне енергије у износу од око 11.000,00 КМ, што се уредно плаћа.

За дуг према Пореској управи Републике Српске по основу пореза и доприноса на лична примања радника, предузеће је имало Рјешење о одгоди плаћања пореских обавеза, издато од стране Министарства финансија Републике Српске, којим је дефинисано да се дуг у износу од 421.836,85 КМ, закључно са 31.12.2012. године, мора платити у 36 мјесечних рата, чији је појединачни износ 11.717,69 КМ. Предузеће је редовно измиривало ову обавезу, а након исплаћених 18 рата, користећи законске могућности, упутило захтјев за измирење преосталог дуга у једнократном износу, чиме се стичу услови за отпис обрачунатих и дорачунатих камата.

Захтјеву предузећа је удовољено и по уплати преосталог дијела дуга у износу од 123.105,23 КМ, отписане су обавезе по основу обрачунатих камата закључно са 31.12.2012. године у износу од 112.697,75 КМ, као и дорачунате камате за период до подношења захтјева, у износу од 114.727,21 КМ. У овом тренутку предузеће нема заосталих дуговања по основу пореза и доприноса на лична примања радника, а текуће обавезе редовно измирује.

По основу дуговања за водне доприносе, Пореска управа Републике Српске је по захтјеву ЈУ „Воде Српске“ Бијељина, извршила блокаду жиро-рачуна предузећа и са рачуна скинула износ од 377.506,94 КМ, иако је предузеће са ЈУ „Воде Српске“ Бијељина имало потписан споразум којим је дефинисан начин измиривања дуговања из ранијег периода и текућих обавеза. Заједно са раније скинутим средствима по основу блокаде рачуна у 2013. години, укупно је са рачуна предузећа скинуто 425.080,23 КМ. По овом питању предузеће је поднијело жалбу надлежном министарству, али до сада није добијен било какав одговор. Предузеће је дана 03.06.2014. године поднијело захтјев Пореској управи Републике Српске за поврат средстава скинутих у поступку принудне наплате по захтјеву ЈУ „Воде Српске“ Бијељина, а која су обрачуната као камате по основу дуговања за водне накнаде. По овом захтјеву Пореска управа Републике Српске је 06.02.2015. године донијела рјешење којим се одобрава предузећу отпис обрачунатих камата, у износу од 194.138,18 КМ, од чега се износ од 128.322,96 КМ враћа на жиро-рачун предузећа, а износ од 65.815,22 КМ прекњижава на порезе и доприносе на лична примања и на водне накнаде. У овом тренутку предузеће нема заосталих дуговања по основу водних накнада, а текуће обавезе редовно измирује.

Дуговања из ранијег периода према Институту за јавно здравство Републике Српске, по основу контроле квалитета воде, која смо измиривали по потписаном уговору на 12 мјесечних рата, у мјесечном износу од 3.170,75 КМ, у току године су у потпуности измирене. Текуће обавезе су измириване редовно и тренутно нема дуговања по овом основу.

Текуће обавезе према разним добављачима измирују се редовно, по дефинисаним валутама из уговора, а заостала дуговања измирују се sukcesивно по договору са добављачима. Тренутно је око 40.000,00 КМ дуговања из ранијих година, по основу набавке резервних дијелова материјала и опреме.

Уговором о дугорочном кредиту број 06-648-2/14 од 23.07.2014. године, закљученим са „НЛБ Развојна банка“ а.д. Бања Лука, предузеће се кредитно задужило за 800.000 КМ. Период отплате кредита је 84 мјесеца са грејс периодом од 18 мјесеци. Обрачунату камату предузеће плаћа и у грејс периоду, у мјесечним износима од 4.535,33 КМ, а након истека грејс периода мјесечна рата износиће 14.563,89 КМ. Кредитна средства биће употребљена на следећи начин:

- 100.000 КМ за рефинансирање кредита код „Хипо Алпе–Адрија банка“ а.д. Бања Лука, подигнутог дана 01.06.2011. године;
- 500.000 КМ за изградњу новог потисног цјевовода од Фабрике воде Кремна до базена Цер;

- 200.000 KM за изградњу секундарне водоводне мреже и прикључака корисника на исту, у шест мјесних заједница сјеверног дијела општине Прњавор, у оквиру Пројекта Повелич.

Давалац кредита је изабран наконведеног отвореног поступка јавне набавке у складу са Законом о јавним набавкама БиХ.

5.2.4.1 Преглед измиренних ранијих и текућих обавеза

РБ	Врста обавезе	Измирене обавезе		Укупно
		Из ранијих година	Текуће	
1.	Водни допринос	385.476,74	-	385.476,74
2.	Порези и доприноси на лична примања	275.272,58	202.514,71	477.787,29
3.	Обавезе по основу испитивања квалитета воде	18.340,20	17.339,70	35.679,90
4.	Остали добављачи у земљи	173.392,85	979.443,22	1.152.836,07
СВЕГА:		852.482,37	1.199.297,63	2.051.780,00

По свим наведеним основама укупно је у току године измирено 2.051.780,00 KM обавеза, од чега је 852.482,37 KM из ранијих година, а 1.199.297,63 KM су текуће обавезе. Наведене обавезе измириране су из текућих прихода, кредитних средстава и средстава учесника у изградњи секундарне водоводне мреже у оквиру Пројекта Повелич, која су блокадом од стране Пореске управе Републике Српске скинута са посебног рачуна предузећа (водни допринос из ранијих година).

Текуће обавезе по основу водних доприноса нису измириране јер се очекивао позитиван одговор на захтјев предузећа од 03.06.2014. године, упућен Пореској управи Републике Српске у вези са отписом обрачунатих камата на дуговања по основу водних доприноса. Како је раније речено, од Пореске управе Републике Српске је добијено рјешење по коме се по овом основу отписују камате у износу од 194.138,18 KM, од чега се дио отписаних камата у износу од 42.074,90 KM прекњижава као уплата дуга за водне доприносе.

5.2.5. Одржавање квалитета воде у складу са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће

Настављено је са примјеном одговарајућег технолошког процеса у производњи воде за пиће и иста је у највећем дијелу године била исправна у складу са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће.

Због обимних падавина у једном дијелу године, квалитет сирове воде у језеру Дренова је драстично погоршан, што је негативно утицало на процес прераде воде и њен квалитет.

То је утицало да укупни годишњи резултат испитивања узорака воде буде само 60%, што је за 20% испод прописане вриједности за статус воде за пиће.

Вода која се корисницима у сјеверном дијелу општине Прњавор испоручује са изворишта Повелич је потпуно исправна без било какве прераде, уз адекватну хлоринацију.

5.2.6. Откривање и смањење губитака воде у мрежи

Активности на откривању губитака воде у мрежи су се углавном сводиле на редовне обиласке потисног цјевовода од Фабрике воде Кремна до базена Цер, имајући у виду да су цурења на овом цјевоводу честа, некад у мањем, а некад у већем обиму.

Остале активности су предузимане по уочавању прекида цјевовода или смањењу притиска на одређеним дијеловима мреже. Озбиљан проблем у откривању губитака представљају случајеви када након прекида цјевовода, вода због непосредне близине канализационих цијеви, не избија на површину, па је немогуће уочити квар. Оваква цурења, док су мањег интензитета могу трајати дуго, јер се не одражавају много на притисак, па корисници немају примједби.

Тек након настанка веће пукотине на цјевоводу и пада притиска, долази се у прилику откривања квара. Најчешће је овакве кварове немогуће открити без детектора квара, а исти предузеће не посједује, па се ове услуге ангажују од КП „Водовод“ а.д. Бања Лука.

5.2.7. Откривање и спречавање нелегалне потрошње воде

Евидентно је да постоји нелегална потрошња воде коју је врло тешко потпуно елиминисати. Предузимане су мјере откривања нелегалне потрошње путем контрола мјерних мјеста, како регистрованих тако и нерегистрованих потрошача. Било је видљивих резултата у овом погледу, али се ове активности морају интензивирати, јер је очито да постоји нелегална потрошња воде у значајном обиму.

Уочени су случајеви гдје корисници сами скидају водомјере, окрећу их наопако или умјесто њих постављају премосне цијеви, а све враћају у првобитни положај у дане читања од стране наших инкасаната. Такође, су уочени случајеви када корисници исто раде након искључења, тј. скидања водомјера од стране овлашћених радника предузећа. Постоје и случајеви гдје станари у новим стамбеним зградама користе воду, али одбијају да се региструју као потрошачи. Исти је случај и са неким новоизграђеним индивидуално стамбеним објектима.

По откривању случајева нелегалне потрошње предузимане су мјере за увођење потрошача у легалне токове.

5.2.8. Побољшање организационих, технолошко-техничких и кадровских услова пословања

По овом питању предузето је низ активности, а које укључују:

- побољшање организације извршавања радних задатака на свим нивоима,
- инсталирање новог софтвера и набавка рачунарске опреме;

- набавку комбиноване радне машине ЈЦБ;
- уградњу видео надзора на брани језера Дренова;
- запошљавање једног дипломираног грађевинског инжењера и једног дипломираног економисте;
- запошљавање једног броја водоинсталатера за потребе извођења радова на изградњи секундарне водоводне мреже у оквиру Пројекта Повелич;
- рјешавање питања оптималних просторних и техничких услова за рад служби предузећа.

5.2.8 Сарадња са органима општине и другим субјектима локалне заједнице

Сарадња са органима општине била је на завидном нивоу, имајући у виду улогу предузећа и пројекте који се реализују у обостраном интересу.

Није изостала завидна финансијска помоћ од стране општине Прњавор, како за трошкове редовног одржавања система водовода и канализације, тако и за изградњу секундарне водоводне мреже у оквиру Пројекта Повелич.

Добра сарадња била је и са органима мјесних заједница у којима предузеће има водоводну мрежу или је она била у фази изградње. То се, прије свега односи на шест мјесних заједница сјеверног дијела општине Прњавор у којима се гради водоводна мрежа за снабдијевање водом са изворишта Повелич.

5.3. ЕФЕКТИ У 2015. ГОДИНИ

Иако се може констатовати да је предузеће изашло из фазе отежаних услова пословања, и даље су предузимане мјере за побољшање функционисања и пословања предузећа у складу са утврђеним мјерама и активностима за побољшање функционисања и пословања предузећа из 2013. године, као и мјерама садржаним у Плану пословања предузећа за 2015. годину.

5.3.1 Рационализација трошкова пословања предузећа

И током 2015. године предузимане су мјере на рјешавању статуса језера Дренова преко Одјељења за пољопривреду, водопривреду и шумарство Општине Прњавор, са циљем да се предузеће потпуно или дјелимично ослободи трошкова обезбјеђења и одржавања језера, будући да је исто формално правно у надлежности републичких субјеката и Општине Прњавор. Како није било рјешења у овом погледу, половином године донесена је одлука о престанку ангажовања наших радника на обезбјеђењу и одржавању акумулационог језера Дренова и објекта бране на језеру, а радници су распоређени на нова радна мјеста у складу са новонасталим потребама. Након ове одлуке и налога Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства РС, ЈУ „Воде Српске“ Бијељина су пристале на сношење највећег дијела трошкова обезбјеђења и одржавања наведених објеката и у том смислу постигнут је договор између ове установе и Општине Прњавор, која би сносила мањи дио ових трошкова.

Предузеће није прихватило да поново преузме обавезу обезбјеђења и одржавања, па ће Општина Прњавор и ЈУ „Воде Српске“ Бијељина рјешавати ово питање на други начин.

Провођене су мјере на рационализацији свих трошкова пословања кроз доследно поштовање Закона о јавним набавкама и примјену интерних аката и процедура које су имале за циљ да елиминишу све евентуалне злоупотребе код потреба за набавкама и самих поступака набавки. Већина трошкова пословања је повећана, али је то повећање директна последица повећаног ангажовања радника, возила, машина, материјала и других средстава у реализацији пројеката и других радних задатака који су били у функцији повећања прихода. Ово се највише односи на реализацију Пројекта Повелич и изградњу новог Потисног цјевовода Кремна – Доња Мравица – ДР „Цер“.

5.3.2 Повећање прихода предузећа

Захваљујући повећању броја корисника и смањењу нелегалне и неконтролисане потрошње воде повећан је приход од потрошње и одводње воде. По овом основу предузеће је остварило укупан приход од 1.224.809 КМ, што је за 61.919 КМ или 5% више у односу на 2014. годину.

Већи приход остварен је и од продаје воде са изворишта Повелич, с обзиром да је ове године прикључен већи број корисника на ову водоводну мрежу. По овом основу предузеће је остварило укупан приход од 103.987 КМ, што је за 97.297 КМ или 1454% више у односу на 2014. годину.

Додатни приход у износу од 48.042 КМ, остварен је и по основу извођења радова на монтажи водоводне гарнитуре у прикључним шахтовима корисника који се прикључују на систем водоснабдијевања са изворишта Повелич. У односу на 2014. годину овај приход је повећан за 38.053 КМ или 380%.

Повећање прихода остварено је и по основу ситуираних радова на изградњи секундарне водоводне мреже и прикључака корисника на исту.

Укупно је по овом основу остварен приход у износу од 512.471 КМ, што је за 165.347 КМ или 48% више у односу на 2014. годину.

Остварен је нови приход по основу ситуирања радова на изградњи новог Потисног цјевовода Кремна – Доња Мравица – ДР „Цер“ у износу од 579.000 КМ.

Провођене су активности на повећању обима пословања у смислу пружања додатних услуга у складу са техничким и кадровским могућностима предузећа. У том смислу са Општином Прњавор склопљено је неколико уговора о извођењу различитих радова.

По основу ових радова остварен је укупан приход од 38.142 КМ, што је за 28.702 КМ или 304% више у односу на 2014. годину.

Укупан приход од продаје робе у малопродајном објекту предузећа износи 127.451 КМ што је за 86.357 КМ или 210% више у односу на 2014. годину.

Укупно, по наведеним основама остварен је приход 2.633.902 КМ, што је за 1.056.675 КМ или 67% више у односу на 2014. годину.

5.3.3 Наплата текућих и потраживања од купаца из ранијег периода

Провођене су активности на интензивнијој наплати текућих и потраживања од купаца из ранијег периода, са посебним тежиштем на потраживања од купаца воде и канализације. Купцима су достављане опомене за измирење дуга, опомене пред искључење, опомене пред утуживање, а један број корисника је искључиван са водоводне мреже пошто није реаговао на достављене опомене.

Са 120 корисника потписани су Уговори о репрограмирању дуга, у укупном износу од око 47.000,00 КМ, од чега је закључно са 31.12.2015. године, наплаћено око 12.000,00 КМ.

Укупна потраживања од наведене категорије купаца износе 1.976.155,74 КМ, од чега износ од 1.541.750,14 КМ или 78,00% представља текуће потраживање из 2015. године, а износ од 434.405,60 КМ или 22,00%, потраживање из ранијих година.

У току 2015. године наплаћено је укупно 1.627.364,35 КМ или 82,35%, од чега износ од 327.670,87 КМ или 75,43% представља потраживања из ранијих година, а износ од 1.299.693,48 КМ или 84,30%, текућа потраживања.

Поред потраживања од купаца воде и канализације постоје и потраживања од купаца услуга, чија је наплативост много мања и износи око 62,00%.

Просјечна наплативост потраживања од купаца је 79,00%.

5.3.4. Измиревање текућих и обавеза из ранијег периода

По основу дуга за електричну енергију који је закључно са 28.02.2014. године износио 971.579,09 КМ, од чега су обрачунате камате износиле 434.710,02 КМ, са ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бања Лука потписан је Уговор о репрограмирању дуга на период од 10 година, уз ослобађање од обрачунатих камата, након измирења дуга по основу главнице.

По овом уговору предузеће отплаћује главницу дуга у износу од 536.869,07 КМ у 120 мјесечних рата, чији је појединачни износ 4.473,91 КМ. Након измирења главнице дуга, наведени износ обрачунатих камата биће отписан. Уз текуће просјечно мјесечно задужење које износи око 7.600,00 КМ, предузеће има укупне мјесечне обавезе по основу електричне енергије у износу од око 13.000,00 КМ, што се уредно плаћа.

Дуга из ранијих година према Пореској управи Републике Српске, по основу пореза и доприноса на лична примања радника, нема, а текуће обавезе се измирују редовно.

По основу дуговања за водне доприносе из ранијих година ЈУ „Воде Српске“ Бијељина, у току 2015. године измирено је 32.457,52 КМ и таквих дуговања више нема. Текуће обавезе по овом основу измирују се редовно.

Дуговања из ранијих година према Институту за јавно здравство Републике Српске, по основу контроле квалитета воде, нема, а текуће обавезе се измирују редовно.

Текуће обавезе према разним добављачима измирују се редовно, по дефинисаним валутама из уговора, а дуговања из ранијих година нема.

Лична примања и остали лични расходи запослених измирују се редовно.

Уговором о дугорочном кредиту број 06-648-2/14 од 23.07.2014. године, закљученим са „НЛБ Развојна банка“ а.д. Бања Лука, предузеће се кредитно задужило за 800.000 КМ. Период отплате кредита је 84 мјесеца са грејс периодом од 18 мјесеци. Обрачунату камату предузеће плаћа и у грејс периоду, у мјесечним износима од 4.535,33 КМ, а након истека грејс периода мјесечна рата износиће 14.563,89 КМ. Давалац кредита је изабран након provedеног отвореног поступка јавне набавке у складу са Законом о јавним набавкама БиХ.

Кредитна средства су употријебљена по дефинисаној намјени и то:

- 100.000 КМ за рефинансирање кредита код „Хипо Алпе–Адрија банка“ а.д. Бања Лука, подигнутог дана 01.06.2011. године;
- 500.000 КМ за изградњу новог потисног цјевовода од Фабрике воде Кремна до базена Цер;
- 200.000 КМ за изградњу секундарне водоводне мреже и прикључака корисника на исту, у шест мјесних заједница сјеверног дијела општине Прњавор, у оквиру Пројекта Повелич.

5.3.4.1 Преглед измиренних ранијих и текућих обавеза

РБ	Врста обавезе	Измирене обавезе		Укупно
		Из ранијих година	Текуће	
1.	Лична примања радника	-	570.162,00	570.162,00
2.	Водни допринос	32.457,52	41.448,00	73.905,52
3.	Порези и доприноси на лична примања	-	319.229,57	319.229,57
4.	Обавезе према добављачима	53.686,92	1.745.578,48	1.799.265,40
УКУПНО:		86.144,44	2.676.418,05	2.762.562,49

Обавезе према добављачима (Редни број 4 из горње табеле)

РБ	Назив добављача	Предмет набавке	Измирене обавезе		Укупно
			Из ранијих година	Текуће	
1.	„МС компанија“ д.о.о. Прњавор	Радови на ископу и изради шахтова	-	434.789,21	434.789,21
2.	„Пештан“ д.о.о. Трн	Водоводне цијеви	-	296.977,20	296.977,20
3.	„Водоскок“ д.о.о. Томиславград	Остали водоводни материјал	-	130.097,82	130.097,82
4.	ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бања Лука	Електрична енергија	53.686,92	118.657,10	172.344,02
5.	„Инса“ АД Земун – Београд	Водомјери и резервни дијелови	-	76.540,19	76.540,19
6.	„Унион ауто“ д.о.о. Бања Лука	Возила	-	53.696,92	53.696,92
7.	„Инекс промет“ д.о.о. Добој	Хемикалије	-	50.164,82	50.164,82
8.	ЈЗУ „Институт за јавно здравство“	Контрола квалитета воде	-	45.865,11	45.865,11
9.	УУР Ресторан „Лебурић“ Прњавор	Топли оброк радника	-	45.685,01	45.685,01
10.	„Нестро-петрол“ а.д. Бања Лука	Погонско гориво	-	41.301,93	41.301,93
11.	Остали добављачи	Разно	-	451.803,17	451.803,17
УКУПНО:			53.686,92	1.745.578,48	1.799.265,40

По свим наведеним основама укупно је у току године измирено 2.808.427,60 КМ обавеза, од чега је 86.144,44 КМ из ранијих година, а 2.722.283,16 КМ су текуће обавезе. Наведене обавезе измириване су из текућих прихода, кредитних средстава и средстава учесника у изградњи секундарне водоводне мреже у оквиру Пројекта Повелич.

5.3.5. Одржавање квалитета воде у складу са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће

Настављено је са примјеном одговарајућег технолошког процеса у производњи воде за пиће и иста је током године била исправна у складу са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће, са укупним годишњим резултатом испитивања узорака од 82%.

Вода која се корисницима у сјеверном дијелу општине Прњавор испоручује са изворишта Повелич је потпуно исправна без било какве прераде, уз адекватну хлоринацију.

5.3.6. Откривање и смањење губитака воде у мрежи

Активности на откривању губитака воде у мрежи су се углавном сводиле на редовне обиласке потисног цјевовода од Фабрике воде Кремна до базена Цер, имајући у виду да су цурења на овом цјевоводу честа, некад у мањем, а некад у већем обиму. Крајем новембра 2015. године завршена је изградња новог потисног цјевовода чиме су досадашњи губици на овом цјевоводу потпуно елиминисани.

Остале активности су предузимане по уочавању прекида цјевовода или смањењу притиска на одређеним дијеловима мреже. Озбиљан проблем у откривању губитака представљају случајеви када након прекида цјевовода, вода због непосредне близине канализационих цијеви, не избија на површину, па је немогуће уочити квар. Оваква цурења, док су мањег интензитета могу трајати дуго, јер се не одражавају много на притисак, па корисници немају примједби.

Тек након настанка веће пукотине на цјевоводу и пада притиска, долази се у прилику откривања квара. Најчешће је овакве кварове немогуће открити без детектора квара, а исти предузеће не посједује, па се ове услуге ангажују од КП „Водовод“ а.д. Бања Лука.

Треба планирати набавку опреме за детекцију, која ће допринијети лакшем и бржем откривању прекида цјевовода, као и тачнијем лоцирању прекида, што све скупа утиче на смањење губитака у мрежи, као и на трошкове санације кварова. Процијењена предрачунска вриједност ове опреме је око 20.000 КМ са урачунатим ПДВ-ом.

На одређеним мјестима у мрежи, као што су Долине, постављени су секторски водомјери у циљу мјерења укупне потрошње воде и поређења са збиром појединачних потрошњи корисника, а у циљу откривања евентуалних губитака, како у физичком, тако и у смислу неконтролисане потрошње, односно крађе воде. Оваква мјерења је потребно поставити на свим цјевоводима преко којих се снабдијевају корисници у приградским насељима, као и на неким другим мјестима на водоводној мрежи.

5.3.7 Откривање и спречавање нелегалне потрошње воде

Евидентно је да постоји нелегална потрошња воде коју је врло тешко потпуно елиминисати. Предузимане су мјере откривања нелегалне потрошње путем контрола мјерних мјеста, како регистрованих тако и нерегистрованих потрошача. Било је видљивих резултата у овом погледу, али се ове активности морају проводити у континуитету, јер је очито да постоји нелегална потрошња воде у значајном обиму.

Уочени су случајеви гдје корисници сами скидају водомјере, окрећу их наопако или умјесто њих постављају премосне цијеви, а све враћају у првобитни положај у дане читања од стране наших инкасанаата. Такође, су уочени случајеви када корисници исто раде након искључења, тј. скидања водомјера од стране овлаштених радника предузећа. Код оваквих и других потрошача за које постоји индиција за крађу воде постављани су катанци против крађе воде којима се закључавају прикључни холендери на водомјеру, а корисници су пријављени Комуналној полицији.

Постоје и случајеви гдје станари у новим стамбеним зградама користе воду, али одбијају да се региструју као потрошачи, злоупотребљавајући ситуацију да их не можемо искључити због других потрошача који уредно измирују своје обавезе. Исти је случај и са неким пословним објектима у стамбеним зградама.

И ови корисници су пријављени Комуналној полицији.

По откривању случајева нелегалне потрошње, поред наведених мјера, предузимане су и друге мјере за увођење потрошача у легалне токове.

5.3.8 Побољшање организационих, технолошко-техничких и кадровских услова пословања

По овом питању у 2014. години предузете су следеће активности:

- побољшање организације извршавања радних задатака на свим нивоима,
- инсталирање новог софтвера и набавка рачунарске опреме;
- набавка комбиноване радне машине ЈЦБ;
- уградња видео надзора на брани језера Дренова;
- запошљавање једног дипломираног грађевинског инжењера и једног дипломираног економисте;
- запошљавање једног броја водоинсталатера за потребе извођења радова на изградњи секундарне водоводне мреже у оквиру Пројекта Повелич;
- започето рјешавање питања оптималних просторних и техничких услова за рад служби предузећа.

У току 2015. године настављено је са унапређењем организационих, техничких и кадровских услова за пословање предузећа, што се огледа у следећем:

- континуирано побољшавање организације извршавања радних задатака на свим нивоима;
- ријешено питање оптималних просторних и техничких услова за рад служби предузећа;
- побољшање капацитета новог софтвера и набавка рачунарске опреме;

- набавка једног путничког и два теретна возила;
- инсталирање видео надзора у пословним просторијама предузећа;
- запошљавање једног дипломираног машинског инжењера.

5.3.9 Сарадња са органима општине и другим субјектима локалне заједнице

Сарадња са органима општине била је на завидном нивоу, имајући у виду улогу предузећа и пројекте који се реализују у обостраном интересу.

Није изостала завидна финансијска помоћ од стране општине Прњавор, у изградњи и одржавању водоводе и канализационе мреже.

Добра сарадња била је и са органима мјесних заједница у којима предузеће има водоводну мрежу или је она била у фази изградње. То се, прије свега односи на шест мјесних заједница сјеверног дијела општине Прњавор у којима се гради водоводна мрежа за снабдијевање водом са изворишта Повелич, као и мјесне заједнице Доњи Вијачани, Дренова, Околица, Горња Мравица и Доња Мравица.

5.4. ЕФЕКТИ У 2016. ГОДИНИ

Иако је предузеће ушло у фазу самоодрживог и пословања без губитака, и даље су предузимане мјере за побољшање пословања, утврђене још 2013. године, као и мјере дефинисане Планом пословања за 2016. годину.

5.4.1. Рационализација трошкова пословања предузећа

Провођене су мјере на рационализацији свих трошкова пословања кроз доследно поштовање Закона о јавним набавкама и примјену интерних аката и процедура које су имале за циљ да елиминишу све евентуалне злоупотребе код потреба за набавкама и самих поступака набавки. Већина трошкова пословања је повећана, али је то повећање директна посљедица повећаног ангажовања радника, возила, машина, материјала и других средстава у реализацији пројеката и других радних задатака који су били у функцији повећања прихода.

Ово се највише односи на реализацију Пројекта Повелич и изградњу и реконструкцију неколико цјевовода у градској водоводној мрежи.

5.4.2. Повећање прихода

Повећани су приходи од продаје производа (вода и канализација), за 10% у односу на 2015. годину, захваљујући повећању броја корисника, мањим дијелом у градској мрежи, а већим у сеоској мрежи из пројекта Повелич. Повећани су и приходи од фактурисаних услуга за 100% у односу на 2015. годину, захваљујући услугама које смо вршили за ГП Гранит, општину Прњавор и друге наручиоце послова.

Приходи по интерним ситуацијама су смањени, имајући у виду да се реализација пројекта Повелич приводи крају и да је обим послова по том пројекту све мањи. Детаљнији подаци о приходима могу се видјети у финансијском извјештају.

5.4.3. Наплата текућих и потраживања од купаца из ранијег периода

Провођене су активности на наплати текућих и потраживања од купаца из ранијег периода, са посебним тежиштем на потраживања од купаца воде и канализације. Купцима су достављане опомене за измирење дуга, опомене пред искључење, опомене пред утуживање, а један број корисника је искључиван са водоводне мреже пошто није реаговао на достављене опомене.

Са 46 корисника потписани су Уговори о репрограмирању дуга, у укупном износу од око 47.864,31 КМ, од чега је закључно са 31.12.2016. године, наплаћено 29.788,50 КМ, или 62,24%. Од укупног задужења по основу репрограма из 2015. године, у 2016. годину је пренесено 35.271,69 КМ, од чега је наплаћено 17.905,21 КМ или 50,76%. Укупно је по овом основу наплаћено 47.693,71 КМ или 57,37% од укупног пренесеног и текућег репрограмираног задужења.

Од укупних потраживања, осим репрограмираних, од наведене категорије купаца у износу од 2.077.083,59 КМ, од чега износ од 1.692.655,37 КМ или 81% представља текуће потраживање из 2016. године, а износ од 384.428,22 КМ или 19%, потраживање из ранијих година, наплаћено је укупно 1.727.681,29 КМ или 88,71%.

Поред потраживања од купаца воде и канализације постоје и потраживања од купаца услуга и робе, чија је наплативост много мања. Од укупног задужења по овом основу у износу од 373.080,62 КМ, од чега се износ од 132.321,02 односи на потраживања из ранијих година, а износ од 240.759,60 на текуће задужење, у овој години је наплаћено 222.507,63 КМ или 67,82%.

Просјечна наплативост свих потраживања од купаца је 78,86%.

5.4.4. Измиревање текућих и обавеза из ранијег периода

По основу дуга за електричну енергију који је закључно са 28.02.2014. године износио 971.579,09 КМ, од чега су обрачунате камате износиле 434.710,02 КМ, са ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бања Лука, 15.04.2014. године, потписан је Уговор о репрограмирању дуга на период од 10 година, уз ослобађање од обрачунатих камата, након измирења дуга по основу главнице.

По овом уговору предузеће отплаћује главницу дуга у износу од 536.869,07 КМ у 120 мјесечних рата, чији је појединачни износ 4.473,91 КМ. Након измирења главнице дуга, наведени износ обрачунатих камата биће отписан. Уз текуће просјечно мјесечно задужење које износи око 12.000,00 КМ, предузеће има укупне мјесечне обавезе по основу електричне енергије у износу од око 16.500,00 КМ, што се уредно плаћа.

Дуга из ранијих година према Пореској управи Републике Српске, по основу пореза и доприноса на лична примања радника, нема, а текуће обавезе се измирују редовно.

Дуговања за водне доприносе из ранијих година према ЈУ „Воде Српске“ Бијељина нема, а текуће обавезе по овом основу измирују се редовно.

Дуговања из ранијих година према Институту за јавно здравство Републике Српске, по основу контроле квалитета воде, нема, а текуће обавезе се измирују редовно.

Текуће обавезе према разним добављачима измирују се по дефинисаним валутама из уговора или споразумима за одгођено плаћање, за оне добављаче чији су материјал или радови везани за пројекат Повелич, имајући у виду да се од грађана очекује преостали дио средстава по потписаним уговорима, у износу од око 250.000 КМ, након потпуне реализације пројекта.

Лична примања и остали лични расходи запослених измирују се редовно.

Уговором о дугорочном кредиту број 06-648-2/14 од 23.07.2014. године, закљученим са „НЛБ Развојна банка“ а.д. Бања Лука, предузеће се кредитно задужило за 800.000 КМ. Период отплате кредита је 84 мјесеца са грејс периодом од 18 мјесеци. Обрачунату камату предузеће је плаћало и у грејс периоду, у мјесечним износима од 4.535,33 КМ, а након истека грејс периода мјесечна рата износи 14.563,89 КМ. Давалац кредита је изабран наконведеног отвореног поступка јавне набавке у складу са Законом о јавним набавкама БиХ.

Кредитна средства су употријебљена по дефинисаној намјени и то:

- 100.000 КМ за рефинансирање кредита код „Хипо Алпе–Адрија банка“ а.д. Бања Лука, подигнутог дана 01.06.2011. године;
- 500.000 КМ за изградњу новог потисног цјевовода од Фабрике воде Кремна до базена Цер;
- 200.000 КМ за изградњу секундарне водоводне мреже и прикључака корисника на исту, у шест мјесних заједница сјеверног дијела општине Прњавор, у оквиру Пројекта Повелич.

Уговором о дугорочном кредиту број 05021/2016 од 09.06.2016.године, закљученим са Рајфајзен банком, предузеће се кредитно задужило за 690.000 КМ. Период отплате кредита је 84 мјесеца, уз грејс период од 18 мјесеци. Обрачунату камату предузеће плаћа и у грејс периоду, у мјесечним износима од око 2.700 КМ, а након истека грејс периода мјесечна рата износи 11.849,51 КМ. Давалац кредита је изабран наконведеног отвореног поступка јавне набавке у складу са Законом о јавним набавкама БиХ.

Кредитна средства су употријебљена по дефинисаној намјени и то за завршавање преосталих радова на изградњи и опремању објеката из система водоснабдијевања са изворишта Повелич, укључујући и град Прњавор.

Закључком Скупштине општине Прњавор, општина се обавезала учествовати у отплати овог кредита.

5.4.4.1 Преглед измиренних ранијих и текућих обавеза

РБ	Врста обавезе	Измирене обавезе		Укупно
		Из ранијих година	Текуће	
1.	Обавезе по дугорочним кредитима	-	179.185,56	179.185,56
2.	Лична примања радника	-	541.836,93	541.836,93
3.	Водни допринос	-	40.115,52	40.115,52
4.	Порези и доприноси на лична примања	-	285.684,35	285.684,35
5.	Обавезе за утрошену електричну енергију	53.686,92	102.338,29	156.025,21
6.	Обавезе према добављачима	-	1.878.556,43	1.878.556,43
УКУПНО:		53.686,92	3.027.717,08	3.081.404,00

Обавезе према добављачима (Редни број 6 из горње табеле)

РБ	Назив добављача	Предмет набавке	Измирене обавезе
1.	Пештан доо, Бања Лука	Водоводне цијеве по пројекту Повелич	616.809,04
2.	МС Компанија, Прњавор	Ископ за цјевоводе по пројекту Повелич	271.172,30
3.	Дробекс доо, Берковићи	Хемикалије за фабрику воде	68.039,39
4.	Градип ад, Прњавор	Бетон и шута по пројекту Повелич	66.647,35
5.	Лебурић УУР, Ресторан	Топли оброк за раднике	50.317,18
6.	Нестро петрол ад, Брод	Погонско гориво	35.700,17
7.	ЈЗУ Институт за јавно здравство, Бања Лука	Контрола квалитета воде	33.622,90
8.	Прима доо, Бабановци	Ископ по пројекту Повелич	28.133,86
9.	МГ Минд доо, Мркоњић Град	Асфалтирање прекопа, шута	26.482,76
10.	Мартом доо, Прњавор	Рачунарска опрема	19.500
11.	Остали добављачи	Разно	662.131,48
УКУПНО:			1.878.556.43

По свим наведеним основама укупно је у току године измирено 3.081.404,00 КМ обавеза, од чега 53.686,92 КМ из ранијих година, а 3.027.717,08 КМ су текуће обавезе, при чему под текућим обавезама подразумевамо обавезе из 2015. и 2016. године, с обзиром да се највећи дио тих обавеза односи на реализацију радова из пројекта Повелич, од којих је добар дио фактурисан у 2015. години, а плаћање је извршено у 2016. години.

Наведене обавезе измириване су из текућих прихода, кредитних средстава и средстава учесника у изградњи сеоске секундарне водоводне мреже, у оквиру Пројекта Повелич.

5.4.5. Одржавање квалитета воде у складу са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће

Настављено је са примјеном одговарајућег технолошког процеса у производњи воде за пиће и иста је током године била исправна у складу са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће, са укупним годишњим резултатом испитивања узорака од 98%, што је, од почетка рада фабрике воде, најбољи резултат.

Вода која се корисницима у сјеверном дијелу општине Прњавор и градској водоводној мрежи испоручује са изворишта Повелич потпуно је исправна без било какве прераде, уз адекватну хлоринацију.

5.4.6. Унапређење организационих, технолошко-техничких и кадровских услова пословања

У току 2016. године настављено је са унапређењем достигнутих организационих и технолошко-техничких услова за пословање предузећа.

Набављено је једно теретно возило за потребе одржавања и изградње водоводне и канализационе мреже.

Крајем године радни однос су прекинула 2 (два) инжењера, машински и грађевински, због заснивања радног односа код другог послодавца, што у даљем периоду може негативно утицати на пословни капацитет предузећа.

Укупно у радном односу је 47 радника, од чега 43 у сталном, а 4 на одређено вријеме.

5.4.7. Сарадња са органима општине и другим субјектима у локалној заједници

Сарадња са органима општине била је на завидном нивоу, имајући у виду улогу предузећа и пројекте који се реализују у обостраном интересу.

То се, прије свега, односи на реализацију пројекта Повелич, како у дијелу који се односи на сеоску водоводну мрежу, тако и у дијелу који се односи на довођење воде у градску водоводну мрежу.

Није изостала завидна финансијска помоћ од стране Општине Прњавор, у одржавању градске водоводе и канализационе мреже (око 45.000 КМ).

Са општином смо сарађивали при изради Стратегије водоснабдијевања општине Прњавор, као и у реализацији неких мањих пројеката водоснабдијевања сеоског становништва.

Добра сарадња била је и са органима мјесних заједница у којима предузеће има водоводну мрежу или је она била у фази изградње. То се, прије свега односи на шест мјесних заједница сјеверног дијела општине Прњавор у којима се гради водоводна мрежа за снабдијевање водом са изворишта Повелич, као и мјесне заједнице Доњи Вијачани, Дренова, Околица, Горња Мравица и Доња Мравица.

Унапређена је сарадња са заједницама етежних власника у стамбеним зградама у смислу ажурирања података о броју станара и других података везаних за потрошњу воде, те рјешавању различитих проблема по том основу.

Добра сарадња остварена је и са привредним субјектима и установама: КП Парк ад, ГП Градип, Јелшинград, Терц трејд, Ватрогасно друштво, Дом здравља и неки други, у смислу узајамне помоћи у извршавању задатака, а добре односе смо имали и са свим добављачима са територије наше општине.

6. СТАЊЕ У ПРЕДУЗЕЋУ НА КРАЈУ ПЕРИОДА

Оцјењујући стање у предузећу на крају периода, односно мандата садашњих Управе и Надзорног одбора, кроз исте параметре, којима је оцијењено и затечено стање на почетку периода, може се констатовати да је предузеће у бољем положају по свим економским и организационо-техничким аспектима, што је видљиво из упоредних показатеља пословања по годинама посматраног периода.

6.1. Финансијски резултат пословања

Предузеће је све године периода 2013-2016. година завршило са позитивним финансијским резултатом и остварило акумулирану добит у износу од 251.631,36 КМ, за колико је смањен акумулирани губитак из претходног периода, односно за исти износ повећан капитал предузећа.

6.2. Обавезе предузећа

Обавезе предузећа закључно са 31.12.2016. године износе 2.534.135,35 КМ, а односе се највећим дијелом на кредитна задужења за изградњу новог потисног цијевовода и дијела водоводне мреже и објеката из Пројекта Повелич.

Један дио се односи на репрограмиране обавезе по основу утрошене електричне енергије у претходном периоду 2008-2012. година, а један мањи дио ових обавеза се односи на добављаче материјала за реализацију претходно наведених радова.

Нема неизмирених обавеза по основу пореза и доприноса на лична примања радника и водног доприноса.

6.3. Потраживања предузећа

Потраживања предузећа, закључно са 31.12.2016. године, износе 598.270,77 КМ, од чега се највећи дио односи на потраживања од купаца воде и услуга одводње отпадних вода, а остало се односи на фактурисане услуге, у оквиру којих се највећи износ односи на потраживања од грађана сјеверног дијела општине Прњавор, по основу изградње секундарне водоводне мреже и прикључака на исту, чија се наплата у потпуности очекује након окончања свих радова на овом пројекту.

Застарјела потраживања сведена су на најмању могућу мјеру, при чему је у највећем дијелу кориштено репрограмирање истих.

Ако се изузму потраживања по основу реализације пројекта Повелич, остали дио потраживања је приближно на истом нивоу који је био на почетку периода (342.443,66 KM).

6.4. Квалитет воде која се испоручује корисницима

Потрошачима је током свих година посматраног периода испоручивана вода са квалитетом усклађеним са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће, изузев неких краћих периода у којима су биле велике падавине и поплаве, што је узроковало драстично погоршање квалитета сирове воде у језеру, те отежану прераду воде у фабрици. У 2016. години достигнута је готово стопостотна исправност испитиваних узорака воде из градске мреже.

Протекли период показује да је уз адекватан третман сирове воде из језера Дренова, без драстичних временских неприлика, могуће на фабрици воде производити воду у складу са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће.

Вода која се корисницима испоручује са изворишта Повелич је потпуно исправна без било какве прераде, уз адекватну хлоринацију.

6.5. Стање возила, машина и других средстава и опреме за обављање дјелатности

На крају овог периода предузеће располаже са готово дупло већим бројем радних возила и грађевинских машина у односу на почетак периода, као и са много већим асортиманом алата, машина и друге опреме за обављање дјелатности предузећа, а њихово стање је потпуно функционално.

6.6. Број, структура и лична примања радника

Иако су у току овог периода извођени радови на реализацији Пројекта Повелич, а његовим привођењем крају предузеће има на терету и одржавање новоизграђене мреже у дужини већој од 300.000 метара, као и друге објекте, те око 1.600 нових корисника, број радника у сталном радном односу је већи само за 4, у односу на почетак периода када је број радника, након рационализације, био сведен, са затечених 53, на 40.

Поправљана је структура радника у смислу њихове стручности, а и старости, а лична примања радника су повећавана током овог периода, да би, закључно са 31.12.2016. године, то повећање просјечно износило око 20%, у односу на 31.12.2012. године, односно почетак овог периода.

6.7. Стање водоводне мреже и других објеката

Изграђен је нови потисни цјевовод од Фабрике воде Кремна до базена Цер, који је био највећи проблем у одржавању система водоснабдијевања, чиме су отклоњени чести прекиди у снабдијевању водом корисника, као и велики губици за предузеће.

Изграђено је неколико километара нове мреже у приградским насељима, те неколико цјевовода у градској мрежи, у укупној дужини од око 2.000 метара, а реконструисан је један цјевовод од азбестно-цементног материјала у дужини од 1.000 метара, са полагањем нових ПЕХД цијеви.

Изграђено је неколико нових шахтова у градској мрежи, а неки су реконструисани.

Изграђено је око 270.000 метара дистрибутивне и прикључне водоводне мреже по Пројекту Повелич, што је заједно са још око 50.000 метара раније изграђених цјевовода и другим објектима, дато на управљање и одржавање КП „Водовод“ а.д. Прњавор. На ову мрежу је прикључено око 1.600 корисника.

Изграђене су двије нове црпне станице на изворишту Повелич, што је омогућило пуштање воде са овог изворишта за један дио потрошача у градској мрежи.

6.8. Усклађеност пословања са међународним рачуноводственим стандардима и законским и подзаконским актима

Сваке године у периоду 2013. – 2016. година, у складу са законом, вршена је ревизија финансијских извјештаја о пословању од стране овлашћених ревизора, изабраних након проведених поступака јавне набавке.

Сваке године наведеног периода исказано је позитивно мишљење овлашћених ревизора, по извршеној ревизији финансијских извјештаја.

У свом пословању предузеће је доследно поштовало све законске и подзаконске, као и интерне акте предузећа којима су дефинисане рачуноводствене и техничке процедуре.

Као доказ за то може послужити и извршена ревизија пословања предузећа за 2014. годину, од стране Главне службе за ревизију јавног сектора, којом је утврђено да нема било каквих неправилности, те да су активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Исто потврђују и налази контроле Пореске управе Републике Српске, која је извршена у периоду од 09.11. – 23.11.2015. године, а предмет контроле је било материјално – финансијско пословање за период од 01.11.2010. – 31.10.2015. године.

По овим налазима предузеће је ажурно водило пословне књиге у складу са Законом о рачуноводству РС и другим подзаконским актима из ове области, а све пореске обавезе су уредно пријављене и плаћене.

По истим налазима прекршајних налога није било.

Позитивно стање у предузећу на крају овог периода резултат је одговорног, професионалног и домаћинског односа, како Управе, Надзорног одбора и радника предузећа, тако и Општине Прњавор, као оснивача предузећа и већинског власника капитала у предузећу.

7. УПОРЕДНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА

У даљем дијелу извјештаја приказани су упоредни показатељи пословања по годинама, како у физичком, тако и у финансијском обиму.

7.1. ПРОИЗВОДЊА ВОДЕ

7.1.1 Обим производње воде за пиће у фабрици воде Кремна

Мјесец	01.01. – 31.12.2012.		01.01. – 31.12.2013.		01.01. – 31.12.2014.		01.01. – 31.12.2015.		01.01. – 31.12.2016.	
	м³	l/сек.	м³	l/сек.	м³	l/сек.	м³	l/сек.	м³	l/сек.
1.	80.862	30,19	77.976	29,11	85.376	31,88	89.270	33,32	83.626	31,00
2.	88.438	35,30	67.964	28,09	80.170	33,14	76.821	31,75	73.421	29,00
3.	86.168	32,17	77.321	28,86	93.533	34,92	89.809	33,53	82.360	31,00
4.	86.230	33,26	81.306	31,36	91.085	35,14	91.011	35,11	85.374	32,94
5.	90.638	33,84	92.937	34,69	89.350	33,36	96.866	36,17	91.364	34,11
6.	97.131	37,47	90.372	34,86	97.606	36,44	97.459	37,60	98.314	37,93
7.	114.065	42,58	101.552	37,91	108.005	40,32	123.635	46,16	103.937	38,81
8.	114.633	42,79	108.510	40,51	109.939	41,05	113.785	42,48	103.361	38,59
9.	89.706	34,60	87.990	33,95	93.674	36,14	93.196	35,96	82.394	31,79
10.	83.075	31,01	87.650	32,72	104.557	39,04	87.519	32,68	82.304	30,72
11.	76.154	29,38	86.943	33,54	90.300	34,84	84.616	32,65	70.427	27,18
12.	84.623	31,59	83.052	31,00	88.326	32,98	85.598	31,96	82.393	30,76
Укупно	1.091.723	34,51	1.043.573	33,09	1.131.921	35,89	1.129.585	35,82	1.039.275	32,96

У периоду 2012. – 2015. година количина произведене воде се кретала од око 1.050.000 метара кубних до око 1.130.000 метара кубних, у зависности од броја корисника и физичких губитака у мрежи.

Према дистрибутивном базену Цер наведене количине воде испоручиване су у капацитету од око 33 l/s до око 36 l/s.

Мањи обим производње воде у 2016. години у односу на претходне, посљедица је, највећим дијелом, пуштања воде у градску мрежу са изворишта Повелич, а једним дијелом и смањења физичких губитака воде.

7.1.2. Утрошак репроматеријала у производњи воде за пиће у фабрици воде Кремна

Рб	Врста репроматеријала	01.01. – 31.12.2012.		01.01. – 31.12.2013.		01.01. – 31.12.2014.		01.01. – 31.12.2015.		01.01. – 31.12.2016.	
		Кг	КМ	Кг	КМ	Кг	КМ	Кг	КМ	Кг	КМ
1.	Натријумхипохлорит	187	112	350	210	413	248	345	239	210	147
2.	Хлор у боцама	2890	5.780	2490	4.980	2645	5.290	2.870	5.307	2410	4.242
3.	Калијумперманганат	500	6.750	950	12.825	580	7.830	690	7.153	950	8.455

4.	Алуминијумсулфат	22000	9.475	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Полихлоралуминијум	27800	33.827	59300	74.125	60400	75.500	58.460	44.493	52550	30.479
6.	Флокулант	200	2.132	290	3.146	375	4.069	273	2.320	483	3.936
Укупно		53.577	58.076	63.380	95.286	64413	92.937	62638	59.512	56.593	47.259

Током 2012. године у производњи воде није примјењиван адекватан третман сирове воде и технолошки процес уопште, у смислу врста и количина прописаних репроматеријала. У тој години је, као што је видљиво из табеларног прегледа, као коагулант кориштен алуминијум сулфат, који није давао потребне резултате, али је кориштен због мање цијене, чиме је квалитет воде занемариван.

Остале врсте репроматеријала су кориштене у недовољним количинама, што је такође, негативно утицало на квалитет воде.

Од 2013. године, као коагулант, се користи полихлоралуминијум, којим се драстично побољшава квалитет воде, али је исти и много скупљи, што је утицало на повећање трошкова репроматеријала и производње воде уопште. Ова и остале врсте репроматеријала се користе у адекватним количинама, што је утицало на повећање укупне тежине репроматеријала, а и укупних трошкова. Оправданост овог повећања налази се у чињеници да је у овој години произвођена вода у складу са Правилником о хигијесној исправности воде за пиће.

Приближан ниво обима и трошкова репроматеријала задржава се и 2014. године.

У 2015. години задржан је приближно исти ниво обима репроматеријала, али су трошкови знатно смањени избором новог добављача репроматеријала, тако да се може констатовати да смо у 2015. години имали приближно исти ниво трошкова као у 2012. години, а квалитет воде драстично различит.

У 2016. години имамо најмање трошкове, а најбољи квалитет воде у односу на остале посматране, а и раније године. Велики допринос томе дали су оптимални временски услови, који утичу на квалитет сирове воде.

7.1.3. Утрошак електричне енергије у производњи воде за пиће у фабрици воде Кремна

РБ	Период	Износ (КМ)
1.	01.01. – 31.12.2012.	64.119,47
2.	01.01. – 31.12.2013.	60.911,46
3.	01.01. – 31.12.2014.	61.315,97
4.	01.01. – 31.12.2015.	60.436,92
5.	01.01. – 31.12.2016.	64.479,80

У односу на 2012. годину, у 2013. години је дошло до смањења трошкова електричне енергије, јер су елиминисани неки потрошачи, којима је било омогућено нелегално кориштење електричне енергије преко исталација предузећа.

Ниво трошкова електричне енергије из 2013. године задржава се и у наредним годинама, а у 2016. години имамо пораст ових трошкова, углавном због повећања цијене електричне енергије.

7.1.4. Трошкови контроле квалитета воде у фабрици воде Кремна

РБ	Период	Број контрола		Износ (КМ)
		Редовне	Проширене	
1.	01.01. – 31.12.2012.	34	1	3.868,64
2.	01.01. – 31.12.2013.	33	1	4.372,37
3.	01.01. – 31.12.2014.	33	1	4.101,71
4.	01.01. – 31.12.2015.	36	2	4.773,75
5.	01.01. – 31.12.2016.	36	1	4.288,49

Трошкови контроле квалитета воде на фабрици воде се односе на трошкове контроле за само један узорак који се узима на фабрици воде, од укупно седам узорака на комплетној водоводној мрежи.

Видљиво је да су ти трошкови уједначени и да су директно пропорционални броју контрола.

7.1.5. Трошкови одржавања у фабрици воде Кремна

РБ	Период	Износ (КМ)
1.	01.01. – 31.12.2012.	7.436,70
2.	01.01. – 31.12.2013.	5.654,44
3.	01.01. – 31.12.2014.	9.946,00
4.	01.01. – 31.12.2015.	5.012,20
5.	01.01. – 31.12.2016.	2.488,56

Трошкови одржавања на фабрици воде се односе највећим дијелом на трошкове редовних сервисирања хидромашинске и електро опреме, а мањим дијелом на кварове.

Износи трошкова до 5.000 КМ се односе на редовно сервисирање, а разлика на кварове.

7.1.6. Трошкови бруто личних примања радника у производњи воде за пиће у фабрици воде Кремна

Рб	Период	Број радника	Бруто примања
1.	01.01. – 31.12.2012.	10	101.875
2.	01.01. – 31.12.2013.	9	112.744
3.	01.01. – 31.12.2014.	8	112.558
4.	01.01. – 31.12.2015.	7	103.593
5.	01.01. – 31.12.2016.	6	82.256

Трошкови бруто личних примања на годишњем нивоу су се кретали од око 82.000 КМ до око 113.000 КМ, у зависности од броја радника, њихове стручне спреме и цијене рада.

7.1.7. Производна цијена воде за пиће у фабрици воде Кремна

Рб	Период	Произведена количина воде (m ³)	Трошкови производње (КМ)						Производна цијена КМ/м ³
			Репроматеријал	Електр. енергија	Контрол квалитета	Одржавање	Лична примања	Укупно	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	01.01. – 31.12.2012.	1.091.723	58.076	64.119	3.869	7.437	101.875	235.375	0,22
2.	01.01. – 31.12.2013.	1.043.573	95.287	60.911	4.372	5.654	112.744	278.968	0,27
3.	01.01. – 31.12.2014.	1.131.921	92.937	61.316	4.102	9.946	112.558	280.859	0,25
4.	01.01. – 31.12.2015.	1.129.585	59.512	60.437	4.774	5.012	103.593	233.328	0,21
5.	01.01. – 31.12.2016.	1.039.275	47.259	64.480	4.288	2.489	82.256	200.772	0,19

Производна цијена воде је највише зависила од количине произведене воде и трошкова репроматеријала, јер су то два промјењива параметра, док су остали параметри били на приближно истом нивоу.

У 2012. години производна цијена је била 0,22 КМ, а на њу су највише утицали мали трошкови хемикалија, због неадекватног третмана сирове воде, што је за посљедицу имало лош квалитет воде.

Повећањем трошкова хемикалија у 2013. и 2014. години повећана је и производна цијена воде на 0,27 КМ односно на 0,25 КМ, а резултат тога је много бољи квалитет воде.

Смањењем трошкова хемикалија у 2015. години због повољнијих цијена, а задржавањем приближно истог нивоа количине произведене воде и осталих параметра, смањена је производна цијена воде на 0,21 КМ, што је испод цијене коју смо имали 2012. године, са драстично поправљеним квалитетом воде који сада одговара Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће.

У 2016. години имамо веће смањење обима производње воде за пиће, али и свих трошкова, осим за електричну енергију, па је производна цијена воде за пиће смањена са 0,21 КМ на 0,19 КМ, или за 10%, уз најбољи квалитет воде од почетка рада фабрике.

7.2. КВАЛИТЕТ ВОДЕ

7.2.1. Испитивање узорака воде из градске мреже - испорука са фабрике воде Кремна

Р б	Пери од	Број узо- рака	Микробиолошко испитивање				Физичко-хемијско испитивање				Истовремено оба испитивања			
			Исправни		Неисправни		Исправни		Неисправни		Исправни		Неисправни	
			Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
1	2012.	233	213	91,42	20	8,58	23	9,87	210	90,13	23	9,87	20	8,58
2	2013.	238	202	84,88	36	15,12	202	84,88	36	15,12	197	82,77	0	0
3	2014.	252	245	97,22	7	2,78	152	60,31	100	39,69	152	60,31	4	1,60
4	2015.	234	223	95,30	11	4,70	204	87,18	30	12,82	193	82,48	0	0
5	2016.	175	172	98,23	3	1,77	174	99,43	1	0,57	171	97,71	0	0

Због неодговорног и непрофесионалног односа одговорних лица у предузећу, током 2012. године, у фабрици за прераду воде нису примјењиване адекватне мјере за производњу воде за пиће, о чему је речено и у предходном дијелу овог материјала.

Те године, као што је видљиво из табеларног прегледа било је само 9,87% испитиваних узорака истовремено исправно у складу са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће, а на основу увида у све анализиране параметре сваког узорка појединачно, може се утврдити да је вода произвођена испод нивоа који вриједи за техничке сврхе, што би се могло окарактерисати и као кривично дјело несавјесног пословања.

У току 2013. године, предузимањем адекватних мјера, произвођена је вода у складу са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће, што потврђује и податак из табеларног прегледа који говори да је у овој години истовремено било исправно 82,77% испитиваних узорака воде.

Током 2014. године настављено је са примјеном адекватног третмана сирове воде и технолошког процеса уопште са додатним побољшањима, што је давало још боље резултате. Међутим, због ванредних временских прилика које су за посљедицу имале велике поплаве, а самим тим енормну мутноћу сирове воде која је била изнад максималне могућности фабрике воде да ју отклони, у једном дијелу године није било могуће производити воду за пиће. Зато су укупни резултати испитивања узорака испод минималне вриједности процента испитиваних узорака која је довољна за стицање статуса воде за пиће, према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће.

Током 2015. године владале су углавном оптималне временске прилике, без екстремних суша и поплава, па је уз адекватан технолошки процес, произвођена вода за пиће у складу са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће, што је видљиво из табеларног прегледа, гдје за ову годину стоји податак да је 82,48% испитиваних узорака било исправно.

У 2016. години постигнут је најбољи квалитет воде, од почетка рада фабрике, уз готово стопостотну исправност узетих узорака (97,71).

7.2.2. Испитивање узорака воде из градске мреже – испорука са изворишта Повелич

Р Б	Пери од	Број узо- рака	Микробиолошко испитивање				Физичко-хемијско испитивање				Истовремено оба испитивања			
			Исправни		Неисправни		Исправни		Неисправни		Исправни		Неисправни	
			Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
1	2012. - 2015.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2016	41	41	100	0	0	39	95,12	2	4,88	39	95,12	0	0

Из табеларног прегледа је видљиво да је квалитет воде у градској мрежи, која се испоручује са изворишта Повелич, задовољавајући, те да је исправност испитиваних узорака 95,12%.

7.2.3. Испитивање узорака воде из сеоске мреже Повелич

Редовно се контролише и квалитет воде у водоводној мрежи за снабдијевање водом корисника у сјеверном дијелу општине Прњавор са изворишта Повелич. Анализе узетих узорака показују константну исправност воде, у складу са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће.

7.3. ДИСТРИБУЦИЈА ВОДЕ

7.3.1. Потрошња воде – градска мрежа

Р Б	Корисник	01.01. – 31.12.2012.			01.01. – 31.12.2013.			01.01. – 31.12.2014.			01.01. – 31.12.2015.			01.01. – 31.12.2016.		
		Број корисника са 31.12.	Фактурисана количина (м³)	Просјечна потрошња (м³/корисник)	Број корисника са 31.12.	Фактурисана количина (м³)	Просјечна потрошња (м³/корисник)	Број корисника са 31.12.	Фактурисана количина (м³)	Просјечна потрошња (м³/корисник)	Број корисника са 31.12.	Фактурисана количина (м³)	Просјечна потрошња (м³/корисник)	Број корисника	Фактурисана количина (м³)	Просјечна потрошња (м³/корисник)
1.	Правна лица	218	75.947	348	218	88.260	405	219	86.695	396	222	104.070	469	217	120.779	557
2.	Предузетници	272	31.363	115	280	33.310	119	291	34.189	117	301	35.082	117	293	39.664	135
3.	Домаћинства – град	2116	316.736	150	2215	335.259		2267	308.741	136	2347	325.504	139	2368	331.573	140
4.	Станари у зградама са заједничким мјерењем-град	416	51.224	123	416	45.835	151	416	43.164	104	424	42.192	100	415	44.886	108
5.	Домаћинства – села	843	142.659	169	874	138.976	159	899	127.701	142	931	141.866	152	944	141.748	150
Укупно		3865	617.929	160	4003	641.640	160	4092	600.490	147	4226	648.714	154	4.237	678.650	160

У 2013. години, са благим повећањем броја корисника и откривањем нелегалних потрошача, порасла је и количина фактурисане воде, у односу на 2012. годину.

У 2014. години уз, такође, благо повећање броја корисника дошло је до смањења фактурисане количине воде у односу на 2013. годину, што би се могло објаснити тиме да су корисници, након повећања цијене воде и канализације, почели да штеде у потрошњи воде.

У току 2015. године је дошло до враћања потрошње на ниво из 2013. године, уз благо повећање броја корисника, што значи да су се корисници временом навикли на нову цијену и да су комотнији у потрошњи воде.

Наравно, дио повећања потрошње се односи и на већи континуитет у снабдијевању водом, јер је у овој години било само 15 прекида потисног цјевовода, за разлику од претходних година, када их је било много више.

Дио повећања потрошње се односи и на откривање нелегалних потрошача и њихово легализовање као корисника.

У току 2016. године повећана је потрошња воде у односу на 2015. годину, једним дијелом због легализовања нелегалне потрошње, другим дијелом због регистрације нових корисника, а на повећање потрошње утицала је и чињеница да више нема прекида потисног цјевовода, због чега је омогућена испорука и потрошња воде у континуитету.

Напомена: Број корисника наведен у табеларном прегледу односи се на онај број корисника који су у задњем обрачунском периоду, закључно са наведеним датумом, имали потрошњу воде, док је укупан број регистрованих потрошача много већи, отприлике за 20 – 25%, у зависности од посматраног периода.

7.3.2. Потрошња воде- водоводна мрежа за шест мјесних заједница сјеверног дијела општине Прњавор са изворишта Повелич

РБ	Период	Број корисника	Фактурисана количина воде (m³)	Просјечна потрошња (m³/корисник)	
				Годишња	Мјесечна
1.	01.09. – 31.12.2014.	319	3740	12	1
2.	01.01. – 31.12.2015.	1.302	64625	50	4,2
3.	01.01. – 31.12.2016.	1.630	123.366	75,68	6,31

На основу исказаних вриједности укупно фактурисане и просјечне потрошње, видљиво је да потрошња воде са изворишта Повелич стално расте.

Напомена: Око 30% од укупног броја корисника је у иностранству и нико не користи воду у њиховим објектима, а један број корисника користи алтернативне изворе водоснабдијевања.

7.3.3. Губици воде – градска мрежа

РБ	Период	Испоручена количина (m³)	Фактурисана количина (m³)	Губитак	
				m³	%
1.	01.01. – 31.12.2012.	1.091.723	618.932	472.791	43,31
2.	01.01. – 31.12.2013.	1.043.573	644.342	399.231	38,26
3.	01.01. – 31.12.2014.	1.131.921	600.623	531.298	47,00
4.	01.01. – 31.12.2015.	1.129.585	649.044	480.541	43,00
5.	01.01. – 31.12.2016.	1.109.145	678.650	430.495	39,00

Из табеларног прегледа видљиво је да су губици у току 2013. године, смањени за око 5% у односу на 2012. годину, док се они у 2014. години повећавају за 9% у односу на 2013. годину, а за 4% у односу на 2012. годину.

Повећање губитака у 2014. години може се објаснити повећањем броја кварова на дистрибутивној мрежи, као и могућом крађом воде.

У току 2015. године смањени су губици у односу на 2014. годину и исти су на нивоу из 2012. године.

Изградњом и стављањем у функцију новог потисног цјевовода крајем 2015. године, знатно се елиминишу губици воде, што потврђују и показатељи из периода 01.01.-30.09.2016. године, у коме су ти губици смањени са 43% на 36% или за 16% у односу на 2015. годину.

С обзиром на то, било је за очекивати да они на крају 2016. године буду још мањи. То се није догодило због повећаног броја кварова на мрежи од којих је највећи број узрокован пуштањем воде са изворишта Повелич у горњу зону мреже, због чега су се притисци повећали у овој зони, а у доњој зони због растерећења количином воде која се допрема са Повелича.

Ови притисци не прелазе дозвољене вриједности, јер су на неким мјестима уграђени потребни регулатори притиска, али због велике старости и дотрајалости неких дијелова мреже долазило је до пуцања цјевовода или пуштања на спојевима. Промјена смјера протока воде такође је утицала на појаву прекида цјевовода и цурења на спојним елементима.

7.4. ОДВОДЊА ОТПАДНИХ ВОДА

У овом дијелу извјештаја приказан је број корисника по категоријама, фактурисана и просјечна количина одводње отпадних вода по категоријама.

Р б	Корисник	01.01. – 31.12.2012.			01.01. – 31.12.2013.			01.01. – 31.12.2014.			01.01. – 31.12.2015.			01.01. – 31.12.2016.		
		Број корисника са 31.12.	Фактурисана на количина (m³)	Просјечна одводња (m³/корисник)	Број корисника са 31.12.	Фактурисана на количина (m³)	Просјечна одводња (m³/корисник)	Број корисника са 31.12.	Фактурисана на количина (m³)	Просјечна одводња (m³/корисник)	Број корисника са 31.12.	Фактурисана на количина (m³)	Просјечна одводња (m³/корисник)	Број корисника	Фактурисана на количина (m³)	Просјечна одводња (m³/корисник)
1	Правна лица	162	37.497	231	162	34.867	215	164	35.030	214	176	43.431	247	139	50.217	361
2	Предузетници	252	25.991	103	255	27.626	108	261	25.291	97	270	27.303	101	265	26.846	101
3	Домаћинства – град	1711	242.837	142	1790	249.761	140	1842	243.327	132	1919	255.300	133	1.962	261.681	133
4	Станари у зградама са заједничким мјерењем-град	416	51.224	123	416	45.835	110	416	43.164	104	424	42.191	100	415	44.886	108
5	Домаћинства – села	15	1.827	122	16	1.346	84	9	1.362	151	11	1536	140	10	1.509	151
	Укупно	2556	359.376	141	2639	359.435	136	2692	348.174	129	2796	369.761	132	2.791	385.141	138

Одводња отпадних вода је у директној вези са потрошњом воде, па су показатељи одводње током посматраног периода слични показатељима потрошње воде.

Посматрајући фактурисане износе и просјечне вриједности одводње и потрошње воде, утврђујемо да је одводња воде мања од потрошње воде за више од 40%, што показује колика је неизграђеност канализационе мреже.

7.5. ОДРЖАВАЊЕ ВОДОВОДНЕ И КАНАЛИЗАЦИОНЕ МРЕЖЕ

7.5.1. Преглед интервенција на ВиК мрежи

Рб	Врста интервенције	2012		2013		2014		2015		01.01.-31.12.2016.	
		Број налога	Утрошени материјал (КМ)	Број налога	Утрошени материјал (КМ)	Број налога	Утрошени материјал (КМ)	Број налога	Утрошени материјал (КМ)	Број налога	Утрошени материјал (КМ)
1.	Отклон квара на Потисном цјевоводу Ф 315	26	14.450	31	27.677	26	27.177	15	13.397	-	-
2.	Отклон квара на дистрибутивној ВиК мрежи	265	46.887	198	24.963	245	22.262	233	17.694	216	20.531
3.	Замјена водомјера и остале интервенције	40	9.583	10	3.833	141	5.425	719	29.947	1.066	37.704
Укупно:		331	70.924	239	56.477	412	54.864	967	61.038	1.282	58.235

Обим интервенција на водоводној и канализационој мрежи као и трошкови су различити за сваки од наведених периода, а разлике у трошковима се крећу у интервалу од око 10.000 - 15.000 КМ у зависности од броја интервенција и обимности и врсте квара на водоводној и канализационој мрежи.

Бројеви који говоре о броју радних налога су релативни јер радни налози нису на исти начин евидентирани у свим посматраним периодима.

То се прије свега односи на 2012. и 2013. годину у којима није отворан појединачни радни налог за сваку замјену водомјера, него је преко једног радног налога мијењано више водомјера, по приложеном списку.

Такође, у току 2012. године интерни радни налози отворани су само за интервенције у којима је кориштен материјал, док се у свим осталим посматраним годинама налози отварају за сваку интервенцију, без обзира има ли утршка материјала или нема.

7.5.2. Преглед процјењених трошкова и губитака на потисном цјевоводу

Рб	Врста трошка – губитка	Вриједност (КМ)				
		2012	2013	2014	2015	2016.
1	Материјал за отклон кварова	14.450	27.677	27.177	13.397	-
2	Рад радника и машина на отклону кварова	25.751	26.229	16.171	6.150	-
3	Штете причињене трећим лицима приликом отклона кварова	3.500	2.300	1.950	1.373	-
4	Губици воде усљед сталног цурења на цјевоводу	49.000	38.000	47.500	39.500	-
5	Губици воде приликом пуцања цјевовода	3.000	2.150	1.700	1.200	-
6	Мањак прихода од воде и канализације за вријеме прекида у водоснабдијевању које настаје због кварова на цјевоводу	30.000	20.000	16.000	5.000	-
Укупно:		125.701	116.356	110.498	66.620	-

Ови трошкови су у највећем свом дијелу у директној вези са бројем кварова на потисном цјевоводу, па се њихове вриједности тако и крећу у посматраном периоду.

С обзиром да је крајем 2015. године у функцију стављен нови потисни цјевовод, кварова и трошкова на истом, током 2016. године, није било.

7.5.3. Преглед замијењених водомјера

Рб	Корисник	Број замијењених водомјера				
		2012	2013	2014	2015	2016.
1.	Правна лица	12	7	14	17	23
2.	Предузетници	17	18	14	24	26
3.	Домаћинства – град	132	59	127	406	364
4.	Домаћинства – села	111	26	53	142	177
5.	Домаћинства – Повелич	-	-	-	28	53
Укупно		272	110	208	617	643

Закључно са 2014. годином мијењани су углавном они водомјери који су неисправни или замуљени, а од 2015. године приступило се интензивнијој замјени и оних водомјера чији је гарантни рок од пет (5) година истекао.

7.5.4. Одмуљивање, прање и испирање водоводне мреже и других елемената система водоснабдијевања

РБ	Елементи система	Број одмуљивања, прања и испирања				
		2012	2013	2014	2015	2016.
1.	Фабрика за прераду воде Кремна – базени	2	2	3	3	5
2.	Фабрика за прераду воде Кремна – таложници и филтери	24	24	27	27	36
3.	Дистрибутивни резервоар Цер	2	2	3	3	2
4.	Градска дистрибутивна мрежа	8	8	8	8	12
5.	Примарни резервоар Матића брдо	-	1	1	1	1
6.	Дистрибутивни резервоар ДР 1 Пезерово брдо	-	1	1	1	1
7.	Дистрибутивни резервоар ДР 2 Китића брдо	-	1	1	1	1
8.	Дистрибутивни резервоар ДР 3 Грабик Илова	-	1	1	1	1
9.	Дистрибутивни резервоар ДР 4 Мафино брдо	-	1	1	1	1
10.	Дистрибутивна мрежа – Повелич	-	1	1	1	2

Прање и одмуљивање водоводне мреже и других објеката у водоводном систему вршено је по устаљеном режиму уз додатна прања и одмуљивања, када су то ванредне околности налагале, као што је било у току 2014. и 2015. године.

Базени у фабрици воде, као и дистрибутивни резервоар Цер су прани у редовним приликама два (2) пута годишње, док је градска дистрибутивна мрежа прана једном мјесечно, осим у зимским мјесецима.

Таложници и филтери у фабрици воде су прани у редовним околностима сваких 15 (петнаест) дана.

Базени и дистрибутивна мрежа у водоводном систему Повелич прани су једном годишње, јер није било потребе за чешћим прањем, због доброг квалитета воде и водоводне мреже, као и обима потрошње.

7.5.5. Ангажовање возила и машина на одржавању и изградњи Вик мреже

Р б	Возило/ машина	01.01. – 31.12.2012.			01.01. – 31.12.2013.			01.01. – 31.12.2014.			01.01. – 31.12.2015.			01.01. – 31.12.2016.		
		Број возила/ машина	Гориво и мазиво (KM)	Одржавање и регистрација (KM)	Број возила/ машина	Гориво и мазиво (KM)	Одржавање и регистрација (KM)	Број возила/ машина	Гориво и мазиво (KM)	Одржавање и регистрација (KM)	Број возила/ машина	Гориво и мазиво (KM)	Одржавање и регистрација (KM)	Број возила/ машина	Гориво и мазиво (KM)	Одржавање и регистрација (KM)
1.	Путничка возила	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1.913	1.578	1	2.977	635
2.	Теретна возила	2	11.727	7.789	2	7.962	5.136	2	5.609	6.537	2	3.988	2.029	2	3.374	4.880
3.	Комбинована возила	3	12.738	8.526	5	9.788	7.309	5	13.290	7.549	7	15.229	13.093	8	12.098	22.324
4.	Машине	2	5.970	5.583	3	10.379	2.609	3	17.107	6.523	3	9.286	8.536	3	11.643	5.289
5.	Остало	5	2.782	352	6	2.252	300	6	3.510	-	6	3.183	10	7	3.628	418
Укупно:		12	33.217	22.250	16	30.381	15.354	16	39.516	20.609	19	33.599	25.246	21	33.720	33.546
Укупни трошкови (KM):			55.467			45.735			60.125			58.845			67.266	

Ангажовање возила и машина и трошкови по том основу су у 2013. години смањени за око 20%, у односу на претходну годину, иако је број ангажованих возила и машина био већи, као и обим послова, прије свега на реализацији Пројекта Повелич.

У 2014. години, уз исти број ангажованих возила и машина и још већи обим послова, трошкови су повећани за 15.000 KM у односу на претходну годину.

У 2015. години, уз повећање броја возила и машина и приближно исти обим послова као у претходној години, трошкови су остали на нивоу из претходне године.

У 2016. години, уз повећање броја возила и машина и приближно исти обим послова као у претходној години, трошкови су повећани за око 10.000 KM.

Индикативна је чињеница да су трошкови у 2015. и 2016. години, у односу на 2012.годину, када су возила и машине били ангажовани само на одржавању градске водоводне и канализационе мреже, већи само за око 3000, односно 12.000 KM, иако је број возила и машина готово двоструко већи, а обим послова такође, драстично већи, због реализације пројекта Повелич, изградње новог потисног цјевовода и других објеката, као и много већег обима послова на одржавању водоводних објеката, с обзиром да су нам сви објекти из пројекта Повелич повјерени на одржавање.

7.6. ЕКСТЕРНЕ УСЛУГЕ И РАДОВИ

7.6.1. Обим услуга и радова по екстерним радним налозима

РБ	Предмет	2012.		2013.		2014.		2015.		2016.	
		Број налога	Приход (без ПДВ)	Број налога	Приход (без ПДВ)	Број налога	Приход (без ПДВ)	Број налога	Приход (без ПДВ)	Број налога	Приход (без ПДВ)
1.	Прикључци на градску водоводну и канализациону мрежу	126	87.854	129	83.687	98	75.553	85	54.449	119	75.936
2.	Уградња контролног бројила	11	550	24	2.098	15	1.050	15	1.050	14	743
3.	Прикључци на водоводну мрежу – Повелич	-	-	-	-	315	9.989	987	48.042	328	38.175
4.	Испорука воде цистерном	132	9.285	65	8.105	13	1.809	31	2.800	12	1.411
5.	Остале услуге	52	23451	58	27.035	45	16.725	105	21.127	140	26.002
Укупно		321	121.140	276	120.925	486	105.126	1223	127.468	613	142.267

Обим ових услуга је различит по годинама због специфичности услова и околности који су владали, а приход је приближно на истом нивоу, осим у 2014.години, када је био нешто мањи и 2016.години, када је био нешто већи.

7.6.2. Прикључци на градску водоводну и канализациону мрежу

РБ	Врста прикључка	Број прикључака				
		2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
1.	Водоводна мрежа – стан	40	68	42	45	81
2.	Водоводна мрежа – кућа	57	42	35	22	30
3.	Водоводна мрежа – пословни простор	3	8	11	13	5
4.	Контролно бројило – стан	11	21	13	16	14
5.	Контролно бројило – пословни простор	-	3	2	1	4
6.	Канализациона мрежа – стан	40	68	42	45	81
7.	Канализациона мрежа – кућа	35	11	10	6	6
8.	Канализациона мрежа – пословни простор	2	3	6	9	1
Укупно		188	224	161	157	222

Видљиво је да је број прикључака на градску водоводну и канализациону мрежу, до 2015. године, имао тренд благог пада, осим у 2013. години, што је вјероватно последица мање градње, стамбених и пословних објеката.

Захваљујући новоизграђеним стамбено-пословним објектима, у 2016. години је био већи број прикључака у односу на 2015. годину, за око 30%.

7.6.3. Прикључци на сеоску водоводну мрежу Повелич

РБ	Мјесна заједница – насељено мјесто	ЛОТ	Број прикључених корисника			
			2014.	2015.	2016.	Укупно
1	Шибовска	1	18	43	14	75
2	Шерег Илова	1	18	66	3	87
3	Доња Илова	1	1	77	4	82
4	Штивор	1	9	91	11	111
Укупно:		1	46	277	32	355
5	Калабе	2	1	36	8	45
6	Грабик Илова	3	65	32	32	129
7	Горња и Велика Илова	4	184	176	48	408
8	Печенег Илова	5	21	150	22	193
9	Горњи Смртићи	5	2	96	55	153
Укупно:		5	23	246	77	346
10	Палачковци	6	-	154	119	273
11	Доњи Смртићи	6	-	62	12	74
Укупно:		6	-	216	131	347
СВЕГА:			319	983	328	1630

До половине 2017. године требала би бити у потпуности изграђена дистрибутивна мрежа и прикључени сви заинтересовани корисници, а има их још око 300.

7.6.4. Обим услуга и радова по екстерним ситуацијама

РБ	Предмет	2012.		2013.		2014.		2015.		2016.	
		Број ситуација	Приход (без ПДВ)	Број ситуација	Приход (без ПДВ)	Број ситуација	Приход (без ПДВ)	Број ситуација	Приход (без ПДВ)	Број ситуација	Приход (без ПДВ)
1.	Секундарна водоводна мрежа Повелич	-	-	9	238.867	24	347.124	32	437.240	24	350.426
2.	Остало	2	15.699	2	8.002	10	86.300	2	28.503	9	127.022
Укупно		2	15.699	11	246.869	34	433.424	34	465.743	33	477.448

Обим ових услуга се највећим дијелом односи на реализацију Пројекта Повелич, па су и вриједности дате у табели у директној вези са динамиком извођења радова по овом пројекту.

7.6.5. Рекапитулација екстерних услуга и радова

Рб	Врста	2012.		2013.		2014.		2015.		2016.	
		Број	Приход (без ПДВ)	Број	Приход (без ПДВ)	Број	Приход (без ПДВ)	Број	Приход (без ПДВ)	Број	Приход (без ПДВ)
1.	Услуге и радови по екстерним радним налозима	321	121.140	276	120.925	486	105.126	1223	127.468	613	142.267
2.	Услуге и радови по екстерним ситуацијама	2	15.690	11	246.869	34	433.424	34	465.743	33	477.448
Укупно		323	136.830	287	367.794	520	538.550	1257	593.211	436	619.715

Осим за 2012. годину, највећи дио укупних вриједности односи се на ситуиране услуге и радове по Пројекту Повелич, па због тога те вриједности расту из године у годину, у складу са динамиком извођења радова по овом пројекту.

7.7. УЛАГАЊА У ОБЈЕКТЕ, ОПРЕМУ И ДРУГА ОСНОВНА СРЕДСТВА

Током посматраног периода значајно је инвестирано у објекте из система водоснабдијевања, као и у опрему и друга основна средства, потребне за обављање дјелатности предузећа.

7.7.1. Преглед улагања у водоопскрбне објекте

Рб	Врста објекта	Вриједност улагања по годинама (КМ)					Укупно за период 20103-2016
		2012	2013	2014	2015	2016	
1	Водоводна линија Ратковац	-	6.500	-	-	-	6.500
2	Водоводна линија Горња Мравица	-	-	24.500	-	-	24.500
3	Водоводна линија Коњуховци	-	-	2.000	-	-	2.000
4	Водоводна линија Горња Дренова	-	-	-	8.000	-	8.000
5	Нови потисни цјевовод Фабрика воде-Резервоар Цер	-	-	-	600.000	-	600.000
6	Дистрибутивни резервоар Цер	-	-	-	-	1.350	1.350
7	Дистрибутивни цјевовод Д400 и Гравитациони цјевовод Д355, ул. Ж. Прерадовића – ДР Цер	-	-	-	-	300.000	300.000
8	Дистрибутивни цјевовод Д225, Ж. Прерадовића – С-П зона Исток 2 и Исток 3	-	-	-	-	75.000	75.000
9	Дистрибутивни цјевовод Д110, Магистрални пут – ул. Краља Петра Првог	-	-	-	-	6.500	6.500
10	Дистрибутивни цјевоводи Д125 и Д160, ул. Рајка Малешевића – Коњуховци	-	-	-	-	15.000	15.000
	Дистрибутивни цјевовод Д100, улица						

	Вида Њежића						
	Дистрибутивни цјевовод Д150, улица Мирка Бијелића						
11	Шахтови и чворишта на градској водоводној мрежи	-	-	-	-	30.000	30.000
Укупно градска и приградска мрежа		-	6.500	26.500	608.000	427.850	1.068.850
12	Дистрибутивна и прикључна сеоска водоводна мрежа из Пројекта Повелич	-	238.867	347.125	543.265	473.312	1.602.569
13	Извориште Повелич – Црпне станице бунара Б1, Б2, Б3, Б4 и Б5	-	-	-	-	250.000	250.000
14	Примарни резервоар Матићи – Повелич	-	-	-	-	63.000	63.000
15	Дистрибутивни резервоар ДР 2 Китића брдо – Повелич	-	-	-	-	4.000	4.000
16	Дистрибутивни резервоар ДР 4 Машино брдо – Повелич	-	-	-	-	8.300	8.300
Укупно мрежа и остали објекти из пројекта Повелич		-	238.867	347.125	543.265	798.612	1.927.869
СВЕГА:		-	245.367	373.625	1.151.265	1.226.462	2.996.719

Из табеларног прегледа је видљиво да у току 2012. године није било директног улагања од стране КП „Водовод“ а.д. Прњавор у водоопскрбне објекте, мада је познато да је КП „Водовод“ а.д. Прњавор у периоду 2008 – 2012. година био носилац реализације дијела Пројекта Повелич који је финансиран из Развојног програма Републике Српске, па се може рећи да је индиректно учествовао у инвестирањима у објекте из Пројекта Повелич. У том периоду је преко надлежног министарства у Влади Републике Српске у овај пројекат уложено око 5.700.000 КМ.

Од 2013. године КП „Водовод“ а.д. Прњавор директно инвестира у водоопскрбне објекте, како оне из постојећег водоводног система, тако и у објекте из Пројекта Повелич.

Средства за инвестирање у наведне објекте обезбијеђена су из текућег пословања, кредитних задужења, донација Општине Прњавор и учешћа грађана сјеверног дијела општине Прњавор.

Укупно је у наведене намјене у посматраном периоду инвестирано 2.996.7129 КМ, од чега 1.068.850 КМ у градску и приградску мрежу, а 1.927.869 КМ у водоводну мрежу и остале објекте из пројекта Повелич.

7.7.2. Преглед улагања у друга основна средства

РБ	Предмет улагања	Вриједност улагања по годинама (КМ)					
		2012	2013	2014	2015	2016	Укупно за период 20103-2016
1	Муљне пумпе	930	-	1.160	-	285	1.445
2	Мехенички подбушивач	-	2.340	-	-	-	2.340
3	Метална оплата за шахтове	-	2.076	-	-	-	2.076
4	Оплата – панел плоче	-	1.488	-	-	-	1.488
5	Агрегати – бензински	-	1.534	-	-	2.299	3.833

6	Вибратор бетона	-	1.021	-	-	-	1.021
7	Апарат за електро-фузионо заваривање са прибором	-	5.000	-	-	-	5.000
8	Моторна пила „Стил“	-	-	359	-	-	359
9	Пнеуматски подбушивач	-	-	-	14.275	-	14.275
10	Компресор „Холман“	-	-	-	2.136	-	2.136
11	Бушилица „Макита“	-	-	-	1.110	-	1.110
12	Моторна пила	-	-	-	453	-	453
13	Оплата – жута плоча	-	-	-	867	-	867
14	Покретни електро ормар	-	-	-	850	-	850
15	Апарат за анализу воде	-	-	-	2.051	-	2.051
16	Настрешница са церадним платном	-	-	-	-	649	649
17	Ланчана дизалица	-	-	-	-	1.116	1.116
18	Пјескара са компресором	-	-	-	-	2.700	2.700
Укупно машине, алати и опрема:		930	13.459	1.519	21.742	7.049	43.769
19	Форд Тул – Теретно возило	-	4.200	-	-	-	4.200
20	Форд Транзит – Теретно возило	-	3.000	-	-	-	3.000
21	Ровокопач ЈЦБ	-	-	34.000	-	-	34.000
22	Дачија Докер – Теретно возило	-	-	-	18.690	-	18.690
23	Ренаулт Канго – теретно возило	-	-	-	4.273	-	4.273
24	Пежо – Теретно возило	-	-	-	-	6.000	6.000
25	Дачија Дастер – Путничко возило	-	-	-	31.829	-	31.829
Укупно радна возила и машине:		-	7.200	34.000	54.792	6.000	101.992
26	Видео камере и остала опрема за видео надзор	-	-	-	15.633	8.631	24.264
27	Рачунарска опрема	-	-	5.469	9.979	4.342	19.790
28	Књиговодствени програм	-	-	16.998	-	-	16.998
Укупно видео и рачунарска опрема:		-	-	22.467	25.612	12.973	61.052
29	ПВЦ столарија	-	-	1.068	-	-	1.068
30	Канцеларијски намјештај и клима уређаји	1.800	-	-	25.447	-	25.447
Укупно канцеларијски намјештај:		1.800	-	1.068	25.447	-	26.515
СВЕГА:		2.730	20.659	59.054	127.593	26.022	233.328

С обзиром на много већи обим послова у односу на 2012. годину, а и претходне, повећана је и потреба за набавком радних возила, грађевинских машина, алата и друге опреме, потребних за обављање свих послова, како из текућег одржавања, тако и послова из Пројекта Повелич и других послова на проширењу водоводне мреже.

Укупно је у набавку машина, алата и опреме инвестирано 43.769 КМ, а у радна возила и грађевинске машине 101.992 КМ.

У модернизацију рачунарске опреме, новог софтвера и видео надзора за радне просторе и водоопскрбне објекте уложено је 61.052 КМ. У опремање нових пословних просторија канцеларијским намјештајем уложено је 25.447 КМ.

Укупна улагања по наведеним основима у посматраном периоду била су у износу од 233.328 КМ, а средства су обезбијеђена из текућег пословања, кредитних задужења, и учешћа грађана сјеверног дијела општине Прњавор, за дио који се односи на потребе везане за изградњу секундарне водоводне мреже по пројекту Повелич.

7.8. ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ

7.8.1. Приходи

РБ	Врста прихода	Конто	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2014.	31.12.2015.	31.12.2016.
			Износ КМ	Износ КМ	Износ КМ	Износ КМ	Износ КМ
1	Приход од продаје робе	601	0,00	0,00	41.094,39	127.681,92	102.784,65
2	Приход од продаје услуга и произв. (повезана правна лица)	610-0	14.902,99	15.609,74	9.440,60	38.142,80	10.799,54
3	Приход од продаје производа (вода и канализација)	611-1	889.090,59	1.135.015,35	1.169.580,15	1.329.008,36	1.465.672,20
4	Приход од продаје услуга (фактурисане услуге)	611-0	152.456,17	118.275,14	179.212,10	124.882,72	251.735,98
5	Приход од продаје услуга (фактурисане услуге - Повелич)	611-2	0,00	238.866,70	347.124,87	437.240,83	350.426,08
6	Приход по основу употребе производа и услуга - интерна ситуација	621	0,00	6.434,75	0,00	684.570,18	448.061,12
7	Приход од донација (донација - Општина Прњавор)	652	67.900,00	45.803,15	75.966,41	82.966,41	44.466,41
8	Непом.ост.приходи (донац. Братислава)		0,00		8.969,48	0,00	0,00
9	Приходи од намјенских извора - фондова	655	0,00		0,00	335,34	0,00
10	Приход од камата	661	6,10	2,79	12,02	218,35	45,72
11	Остали финансијски приходи	669	310,02	65,00	1.708,92	444,98	1.756,23
12	Вишкови материјала	676	0,00	0,00	0,00	0,00	18.281,71
13	Приход по основу наплаћених отписаних потраживања	677	3.278,22	814,42	1.858,92	1.392,13	296,11
14	Приходи од смањења обавеза и остали непоменути приходи	679	610,03	2.384,31	177,91	4.186,91	156,46
	УКУПНО:		1.128.554,12	1.563.271,35	1.835.145,77	2.831.070,93	2.694.482,21

7.8.2. Расходи

РБ	Врста трошкова	Конто	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2014.	31.12.2015.	31.12.2016.
			Износ	Износ	Износ	Износ	Износ
			КМ	КМ	КМ	КМ	КМ
1	Трошкови набавне вриједности продате робе	501	0,00	0,00	34.033,42	101.246,79	89.768,39
2	Трошкови материјала за израду	511	158.534,14	155.491,98	356.158,90	794.735,69	650.304,46
3	Трошкови материјала за израду - Повелич		0,00	103.425,90	184.581,23	134.876,04	169.188,24
4	Трошкови осталог материјала (режијског)	512	24.520,10	15.861,68	20.900,35	22.245,79	20.215,12
5	Трошкови горива и мазива	513	33.900,90	31.537,03	41.212,56	36.500,69	36.628,04
6	Трошкови горива и мазива-Повелич		0,00	11.216,41	19.987,65	18.121,19	18.489,12
7	Трошкови електричне енергије	513	65.190,81	65.100,36	77.026,57	86.099,86	105.069,68
8	Трошкови бруто зарада	520	703.328,74	678.843,03	674.941,22	753.666,88	713.605,18
9	Бруто накнаде члановима Надзорног одбора	522	21.890,56	22.885,58	29.850,72	29.850,72	29.850,72
10	Остали лични расходи	524,525,529	34.735,73	33.712,71	42.541,24	107.925,50	93.790,68
	(уговори о дјелу, пов. и прив. послови, превоз, помоћи, награде, регрес за г.о.)						
11	Трошкови транспортних услуга (птт, писмоношне пошиљке, превоз мат)	531	20.981,19	19.417,81	18.509,76	22.785,85	26.069,02
12	Трошкови услуга одржавња	532	13.076,96	8.203,74	15.473,70	16.790,21	22.650,97
13	Трошкови закупа	533	0,00	0,00	2.559,00	5.598,00	8.852,62
14	Трошкови рекламе и пропаганде	535	3.882,31	118,50	451,00	1.243,06	9.248,58
15	Трошкови осталих услуга (ископи...)	539	11.789,76	44.911,72	163.820,06	428.025,55	403.874,14
16	Трошкови осталих услуга - Подизвођачи		0,00	39.990,28	157.038,78	420.919,63	359.883,35
17	Трошкови амортизације	540	136.206,19	122.230,81	129.509,26	139.688,80	156.378,06
18	Трошкови резервн исача за отпремнине приликом одласка у пензију	545	0,00	1.344,00	3.072,00	4.000,00	1.500,00
19	Трошкови непроизводних услуга (анализе воде, ревизија..)	550	38.892,23	42.057,43	41.210,14	53.928,59	53.422,42
20	Трошкови репрезентације	551	6.330,64	961,00	2.218,83	6.280,13	9.688,59
21	Трошкови премије осигурања	552	3.204,43	4.304,28	4.507,14	6.596,75	6.022,03
22	Трошкови платног промета	553	7.878,18	4.560,86	10.364,95	3.398,94	3.411,31
23	Трошкови чланарина (привредна комора, удружење Водоводи РС...)	554	1.588,54	1.593,40	1.452,87	509,76	654,18
24	Трошкови пореза и доприноса (водни допринос, допринос солидарности)	555,56	34.475,16	36.077,15	38.071,86	11.618,70	4.817,02
25	Остали нематеријални трошкови (таксе, огласи, претплате...)	559	17.113,24	9.497,32	7.318,51	7.035,80	8.225,39
26	Расходи камата (кредити, електрична енергија, репрограма ПУ..)	561	95.925,56	125.818,22	52.981,98	76.166,79	66.517,03
27	Остали расходи (поврат средстава - Братислава)	569	0,00	0,00	0,00	0,00	3.628,69
28	Мањак материјала и осн. средстава	571	0,00	0,00	751,14	830,17	6.668,42
29	Отписи обртних средстава (отписи потраживања од купаца)	578	93.285,62	5.835,39	22.339,79	34.293,60	26.538,42
30	Остали непословни расходи (штете, трошкови и принудне...)	579	34.724,80	25.380,35	5.922,29	3.522,79	3.993,82
	УКУПНО:		1.561.455,79	1.559.170,25	1.797.199,26	2.754.585,41	2.561.392,98

7.8.3. Финансијски резултат

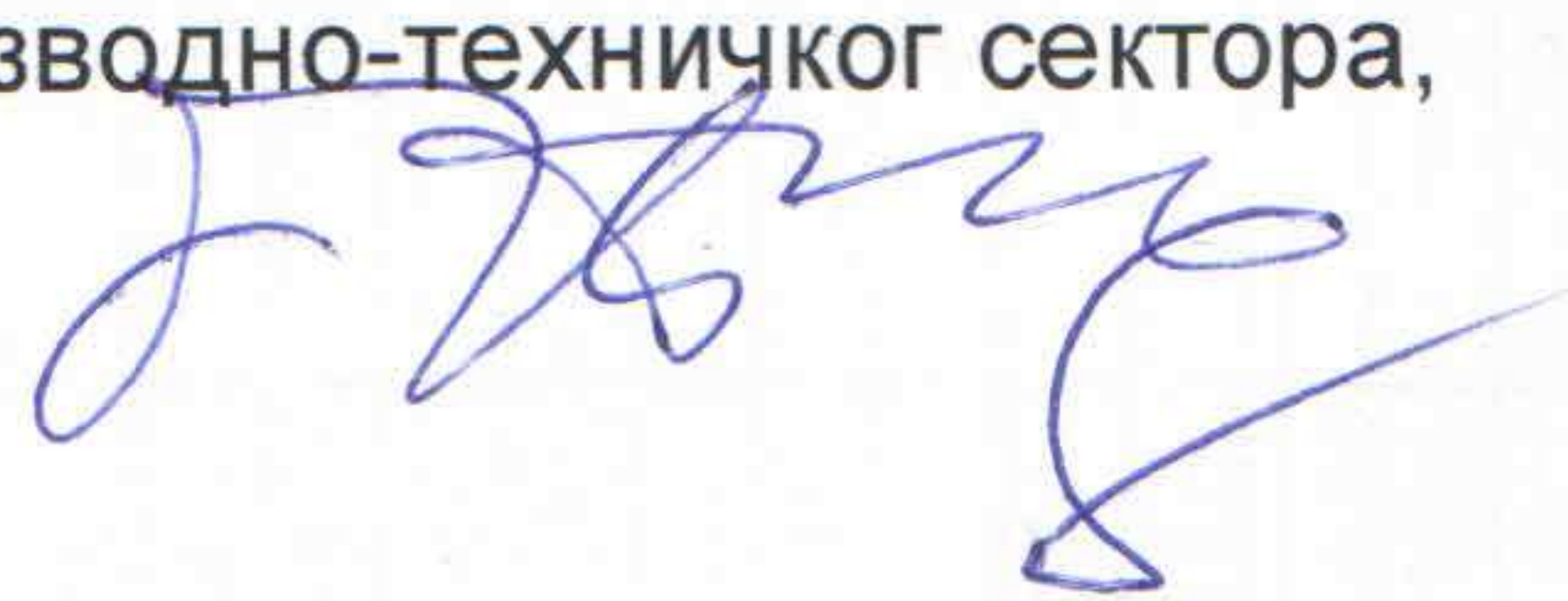
Опис	2012.г	2013.г	2014.г	2015.г	2016.г
УКУПАН ПРИХОД	1.128.554,12	1.563.271,35	1.835.145,77	2.831.070,93	2.694.482,21
УКУПАН РАСХОД	1.561.455,79	1.559.170,25	1.797.199,26	2.754.585,41	2.561.392,98
ДОБИТАК / ГУБИТАК	-432.901,67	4.101,10	37.946,51	76.485,52	133.089,23

Број: 1/4 – 324/3 – 17
Датум: 21.02.2017. год.

Припремио:

Руководилац производно-техничког сектора,

Бранислав Ђурић

Директор

дипл. инж. Драгомир Ђурђевић

